

ANDENS LAG av N.P. Wetterlund

Innehållsförteckning:

FEMTE KAPITLET

Andens Lag	1
Rom 7:7–25	1
Rom 8:1–39	2

FÖRSTA DELEN

Andens lag	3
I. Jämförelse mellan det 7:e och 8:e kapitlet....	3
II. Två lagar	7
1. Två lagar i det 7:e kapitlet	7
2. Två lagar i det 8:e kapitlet	8
III. Lag och profeter	14
1. Lagens majestät	14
2. Lagens tvenne världsskeden	15
3. Lagen och Kristus	17
4. Lagen och lärjungarna	23
IV. Sions lag.....	25
De 7 bergen.....	25
1. Paradisberget.....	25
2. Sinai berg	25
3. Saligheternas berg.....	29
4. Förklaringens berg	30
5. Dödens berg	30
6. Himmelfärdens berg.....	31
7. Sions berg	32

ANDRA DELEN

Apostoliska vittnesbörd om »Andens lag».....	35
Paulus	35
1 Kor 13	36
Hebreerbrevet	41
Petrus.....	44
Johannes	48
Jakob	51
Uppenbarelseboken	55
Sammanfattning	57

TREDJE DELEN

Förfalskning av »Andens lag».....	58
-----------------------------------	----

FEMTE KAPITLET

Andens Lag

Rom 7:7–25

7. Vad skola vi då säga? Är lagen synd? Bort det! Men synden skulle jag icke hava känt, om icke genom en lag; ty jag hade icke vetat av begärelsen, om icke lagen hade sagt: »Du skall icke hava begärelse.»

8. Men då nu synden kom i rörelse genom budordet, uppväckte den allt slags begärelse i mig. Ty utan lag är synden död.

9. Jag levde förr utan lag; men när budordet kom, fick synden liv, och jag blev död.

10. Så befanns det, att budordet, som var givet till liv, det blev mig till död.

11. Ty då synden kom i rörelse genom budordet, förledde den mig och dödade mig genom det.

12. Alltså är visserligen lagen helig och budordet heligt och rättfärdigt och gott.

13. Har då det som är gott kunnat bliva mig till död? Bort det! Men synden har blivit det, för att så skulle varda uppenbart, att den var synd, i det att den genom något som självt var gott verkade död hos mig, på det att synden skulle bliva övermåttan syndig genom budordet.

14. Ty vi veta, att lagen är andlig, men jag är av köttslig natur, såld till träl under synden.

15. Ty jag kännes icke vid mina egna gärningar; jag gör ju icke vad jag vill, men vad jag hatar, det gör jag.

16. Om jag nu gör det som jag icke vill, så giver jag mitt bifall åt lagen och vittnar om att den är god.

17. Så är det nu icke mer jag som gör sådant, utan synden som bor i mig.

18. Ty jag vet, att i mig, det är i mitt kött, bor icke något gott; viljan har jag, men icke förmågan att göra vad gott är.

19. Ty det goda, som jag vill, gör jag icke; men det onda, som jag icke vill, det gör jag.

20. Om jag alltså gör vad jag icke vill, så är det icke mer jag, som gör det, utan synden, som bor i mig.

21. Sa finner jag nu hos mig, som vill göra det goda, den lagen, att det onda låder vid mig.

22. Ty efter min invärtes människa har jag lust till Guds lag;

23. men i mina lemmar ser jag en annan lag, som ligger i strid med den lag, som är i min håg, och gör mig till fånge under syndens lag, som är i mina lemmar.

24. Jag arma människa! Vem skall frälsa mig från denna dödens kropp?

25. Gud vare tack genom Jesus Kristus, vår Herre! — Så tjänar nu jag själv visserligen med min håg Guds lag, men med köttet tjänar jag syndens lag.

Rom 8:1–39

1. *Så är nu ingen fördömelse för dem, som äro i Kristus Jesus.*
2. *Ty andens lag — den andes, som giver liv i Kristus Jesus — har gjort mig fri från syndens och dödens lag.*
3. *Ty det som lagen icke kunde åstadkomma, i det att den var försvagad genom köttet, det gjorde Gud, då han sände sin son i syndigt köttets liknelse och för syndens skull och fördömde synden i köttet;*
4. *på det att lagens krav skulle uppfyllas i oss, som icke vandra efter köttet utan efter anden.*
5. *Ty de som äro efter köttet, deras sinne är vänt till de ting, som tillhöra köttet; men de som äro efter anden: till de ting, som tillhöra anden.*
6. *Ty köttets sinne är död; men andens sinne är liv och frid;*
7. *emedan köttets sinne är fiendskap emot Gud, ty det är icke Guds lag underdånigt och kan icke heller vara det.*
8. *Men de som äro i köttet kunna icke behaga Gud.*
9. *Men I ären icke i köttet utan i anden, om annars Guds ande bor i eder; men den som icke har Kristi ande, han hörer honom icke till.*
10. *Men om Kristus är i eder, så är väl kroppen död för syndens skull, men anden är liv för rättfärdighetens skull.*
11. *Och om dens ande, som uppväckte Jesus från de döda, bor i eder, så skall han som uppväckte Kristus Jesus från de döda också göra edra dödliga kroppar levande för sin andes skull, som bor i eder.*
12. *Alltså, mina bröder, äro vi gäldenärer icke åt köttet, så att vi skola leva efter köttet.*
13. *Ty om I leven efter köttet, så skolen I dö; men om I genom anden döden kroppens gärningar, så skolen I leva.*
14. *Ty alla de, som drivas av Guds ande, de äro Guds barn.*
15. *Ty I haven icke fått trälldomens ande, så att I skutten återvända till räddhåga; utan I haven fått barnaskapets ande, i vilken vi ropa: »Abba! Fader!»*
16. *Anden själv vittnar med vår ande, att vi äro Guds barn.*
17. *Men äro vi barn, så äro vi ock arvingar, nämligen Guds arvingar och Kristi medarvingar, om vi annars lida med, att vi även må med förhärligas.*
18. *Ty jag håller före, att denna tidens lidanden äro att akta för intet mot den härlighet, som kommer att uppenbaras på oss.*
19. *Ty skapelsen trängtar och bidar efter Guds barns uppenbarelse.*
20. *Ty skapelsen har blivit lagd under förgängligheten, icke genom sin egen vilja, utan genom hans vilja, som lade den därunder; dock så att en förhoppning skulle finnas.*
21. *Ty också skapelsen skall en gång bliva frigjord ifrån sin trälldom under förgängelsen och komma till Guds barns frihet i härligheten.*
22. *Ty vi veta, att hela skapelsen samfällt suckar och är stadd i födslovånda ännu i denna stund.*
23. *Och icke hon allenast; också vi själva, som hava fått andens förstlingsgåva, också vi sucka inom oss och bida efter barnskapet, efter vår kropps förlossning.*
24. *Ty i hoppet äro vi frälsta. Men ett hopp, som man ser fullbordat, är icke mer ett hopp; huru kan någon hoppas på det, som han redan ser?*

25. *Om vi nu hoppas på det, som vi icke se, så förbida vi det med tålmod.*

26. *Så kommer ock Anden vår svaghet till hjälp, ty vad vi rätteligen böra bedja om, det veta vi icke, men Anden själv manar gott för oss med utesägliga suckar.*

27. *Och han som rannsakar hjärtan, han vet huru Anden är sinnad, att det är efter Guds behag som denne manar gott för de heliga.*

28. *Men vi veta, att för dem, som älska Gud, samverkar allt till det bästa, för dem som äro kallade efter hans rådslut.*

29. *Ty dem, som han har förut känt, dem har han ock förut bestämt till att bliva hans sons avbilder, honom lika, så att denne skulle bliva den förstfödde bland många bröder.*

30. *Men dem, som han har förut bestämt, dem har han ock kallat; men dem, som han har kallat, dem har han ock rättfärdiggjort; men dem, som han har rättfärdiggjort, dem har han ock härliggjort.*

31. *Vad skola vi nu säga härom? Är Gud för oss, vem kan då vara emot oss?*

32. *Han som icke har skonat sin egen son, utan utgivit honom för oss alla, huru skulle han kunna annat än skänka oss allt med honom?*

33. *Vem vill anklaga Guds utvalda? Gud är ju den som rättfärdigar.*

34. *Vem är den, som vill fördöma? Kristus är den som har dött, ja vad mera är: som också blivit uppväckt: som även sitter på Guds högra sida: som även manar gott för oss.*

35. *Vem skulle kunna skilja oss från Kristi kärlek? Männe bedrövelse eller ångest eller förföljelse eller hunger eller nakenhet eller fara eller svärd?*

36. *Så är ju skrivet: »För din skull varda vi dödade hela dagen, vi hava blivit aktade såsom slaktefår.»*

37. *Nej, i allt detta övervinna vi rikligen genom honom, som har älskat oss.*

38. *Ty jag är viss om, att varken död eller liv, varken änglar eller andefurstar, varken något som nu är, eller något som skall komma;*

39. *varken någon makt i höjden eller någon makt i djupet, ej heller något annat skapat skall kunna skilja oss från Guds kärlek i Kristus Jesus, vår Herre.*

Vi taga nu tre synpunkter: Andens lag; apostoliska vittnesbörd om Andens lag; samt förfalskning av Andens lag.

FÖRSTA DELEN

Andens lag

I

Jämförelse mellan det 7:e och 8:e kapitlet

Med det 7:e kapitlet mena vi den del av detsamma, som vi här anför.

Det 7:e handlar närmast om Paulus. Och det 8:e handlar om honom och de heliga i Rom. I det förra säger han »jag»; i det senare säger han »vi» och »I». Allt vad han säger i det 8:e kapitlet, det gäller även honom själv. Ty den höga andliga ståndpunkt, som han där beskriver, innehar även han.

Och lägg nu märke till de många och skarpa motsatserna mellan de båda kapitlen. Se här t.ex. 20 sådana:

1

I det 7:e finns icke Guds och Kristi ande. Men i det 8:e finns han. I det förra nämnes han icke en enda gång; men i det senare nämnes han 19 gånger. — I det 7:e står Paulus utanför anden; i det 8:e står han i anden. I det förra har han blott fläkt-anden; i det senare har han den inneboende anden.

2

I det 7:e är Paulus köttslig (7:14); men i det 8:e är han icke köttslig, utan andlig (8:4, 5).

3

I det 7:e är han död (7:9, 10) och utan frid (7:24); men i det 8:e har han liv och frid, ty han har andens sinne, som är liv och frid (8:6).

4

I det 7:e är han såld till träl under synden eller köttet (7:14), så att han icke gör det goda som han vill, utan gör det onda som han icke vill (7:15–19); men i det 8:e är han icke gäldenär åt köttet, så att han lever efter köttet (8:12), utan gäldenär åt anden, så att han vandrar efter anden (8:4; jfr 6:12–23). Här är han död från synden och kan icke leva i henne. Han är död och uppstånden med Kristus (jfr 6:1–11; Kol 3:1–11).

5

I det 7:e lever synden upp och sänder Paulus i döden (7:9); i det 8:e vill den ock leva upp, men sändes av Paulus i döden. Och blott med detta dödande av köttet genom anden håller han sig vid liv (8:13).

6

I det 7:e råder dödens kropp över honom (7:24); men i det 8:e råder han över dödens kropp (8:13).

7

I det 7:e drives han av de onda begären, så att han icke vet, vad han gör, eller kännes vid sina gärningar (7:15); men i det 8:e drives han av Guds ande (8:14). Och denne ande driver fram sin niofaldiga frukt (Gal 5:22–24). Här är köttet *korsfäst* »tillika med alla sina *luster* och *begär*». Här är alltså, enligt Paulus, lust- och begärövertäldet slut.

8

I det 7:e är han förförd av synden (7:11); men i det 8:e är han tillrättaförd av anden, ty han är förd ut ur köttet och in i anden (8:9).

9

I det 7:e hör han synden till (7:14); men i det 8:e hör han Kristus till (8:9).

10

I det 7:e bor synden i honom såsom härskande herre (7:20); men i det 8:e bor anden i honom såsom härskande herre (8:9).

11

I det 7:e är han fånge under syndens och dödens lag (7:23, 24); men i det 8:e är han frigjord från syndens och dödens lag (8:2).

12

I det 7:e släpas han i syndens och dödens bojor hän mot fördömmelsen; men i det 8:e äro bojorna lösta, och nu är ingen fördömmelse för honom (8:1, 2).

13

I det 7:e övervinnes han *rikligen*, »övermåttan» (7:13); men i det 8:e övervinner han *rikligen* och det till och med i sju slaktelidanden (8:35–37) och i alla nio tänkbara frestelser (8:38, 39).

14

I det 7:e *vill* han, men *kan* icke (7:18, 19); i det 8:e vill och kan han, och det rikligen genom honom, som har älskat oss (8:37). »Jag *kan* vara mätt, jag *kan* vara hungrig; jag *kan* hava överflöd, och jag kan lida brist. **»Allt förmår jag genom honom, som giver mig kraft»** (Fil 4:12, 13). Så väldig är Paulus, då han står i den av honom 19 gånger nämnde anden i det 8:e kapitlet. Här är det slut med jämmerlåten i det andelösa kapitlet.

15

I det 7:e är han träl och har träldomens ande (7:24); men i det 8:e är han barn och har barnskapets ande (8:14, 15).

16

I det 7:e är han: »jag själv» (7:24), alltså ett jag utanför Kristus, utanför anden; men i det 8:e är han ett jag i Kristus, i anden (8:1).

17

I det 7:e är han den »invärtes människan» med vanmäktig lust till Guds lag (7:22, 23), han är en andelös ande: men i det 8:e är han den nya människan, pingstmänniskan, med både lust och kraft till Guds lag (8:4).

18

I det 7:e vittnar lagen med hans ande, att han är träl (7:12, 13, 22, 23); men i det 8:e vittnar Anden med hans ande, att han är barn (8:16). På det förra stället behagar han icke Gud, ty han är i köttet; men på det senare stället behagar han Gud, ty han är i anden (8:8, 9).

19

I det 7:e fordrar lagen förgäves rättfärdighet av honom (7:7, 12, 13); men i det 8:e är lagens rättfärdighetsfordran uppfylld i honom (8:4). I det förra kan han icke vandra efter lagen, ty den är försvagad genom köttet; men i det senare kan han vandra efter lagen genom vandringen efter anden (8:4).

20

I det 7:e mobiliserar Paulus hela sin krigshär. Och den har 4 namn,

nämligen:

1. *det uppväckta natur-jaget* (7:17);
2. *den invärtets människan* med lust till Guds lag (7:22) och med vilja men icke förmåga till det goda (7:18);
3. *hågen, som är förnuftet eller anden* med »samvets-lagen» i sig, samt
4. *Guds lag eller budordet* på stentavlorna, om vilken lag han vittnar att den är god (7:16), och som alltså, djupast sett, står på hans sida.

Och även fienden mobiliserar hela sin här. Och även den har fyra namn, nämligen:

1. *Pauli sämre jag, syndsjälvet*, som gör vad hans bättre jag hatar (7:15);
2. *syndens och dödens själs- och kroppsmänniska med syndens och dödens lag eller härskande begär och vilja i sig, vilken lag sträcker sitt välde ut i alla lemmar* (7:23, 24);
3. *köttet, i vilket icke bor något gott* (7:18) samt
4. *Guds lag*, som på grund av bristande firsidig förstabudskärlek eller lag-ande kommer att stå på fiendens sida och döda Paulus (7:10, 11).

Och så drabbade de båda krigshärarna ihop. Och här fick Paulus stryk. Ty den högst-kommenderande generalen, »nitton-anden», tronanden, var icke med. Men i det 8:e är han med. Och där får fienden stryk; och det så att det smäller efter det. Och så slutar Paulus detta kapitel med en triumferande jubelsång till kärlekens förstabudsande, inför vilken all fiendemakt segnar ned.

Där ligger alltså en födelse mellan romarbriefvets 7:e och 8:e kapitel. Redan i 7:25 börjar ett triumferande tack för andebytet i 8:1, 2.

Ty vad är det, som lyft Paulus ur det 7:e upp i det 8:e kapitlet? Jo, det är den 19 gånger nämnde anden, försoningsanden, lösenanden, övervinnareanden.

Och i denne ande gjorde Paulus en högst märkvärdig upptäckt. Och vad var det? Jo, han upptäckte en lag, en lag, som han kallar »**Andens lag**».*

Och denna lag blev för Paulus av så omätlig betydelse, att han i den ser sin ende frälsare i himmel och på jord. »*Andens lag har gjort mig fri från syndens och dödens lag*» och därmed frälst mig från fördömsen, säger han (8:1, 2). Alltså tillägger han denna lag samma frälsande kraft, som han annars tillskriver Kristi ande och Kristi blod. Ja, han ser i denna lag själva förklaringen till och hemligheten i andens och blodets frälsande kraft. Ty varför frälsar Lammets ande? Jo, därför att den är en lammren, **lagenlig ande**. Och varför frälsar Lammets blod? Jo, därför att det är ett **lammrent**, ett **lagenligt blod**. Lammets ande är den frälsande lag-anden, ty den är den firsidiga första budsanden och den tusenfaldiga andrabudsanden in i döden. Denna kärlekens ande är lagens fullbordan. Han är »Andens lag», som är själva evangelium.

Och denne lag-ande frälsar just genom att »giva och skriva i hjärta

* Pauli uttryck: "andens lag" (8:2) ha vi satt som titel på vår bok. Och detta hans uttryck skriva vi nu överallt så: "Andens lag".

och sinnen» hela Guds lag, icke i gestalten av dödande bokstavsbud, utan i gestalten av en firsidig förstabudsande och en tusenfaldig andrabudsande. Just i denna kärlekens lag-ande stod Paulus, då han i 8:e kapitlets sista verser bjöd spetsen åt alla onda makter, viss som han var, att intet kunde skilja honom från Guds kärlek i Kristus Jesus, vår Herre. Så börjar och slutar han andens kapitel med kärlekens lag-ande. I den låg Pauli frälsning. Och det var »laga» frälsning inför Gud; ty det var lag-ande-frälsning. All annan frälsning är olaglig inför Gud.*

II

Två lagar

1

Två lagar i det 7:e kapitlet

I detta kapitel talar Paulus, som vi sett, om en *god* och om en *ond* lag.

Den goda lagen giver han två namn: lagen i hågen och lagen i budordet.

Där är en lag i min håg, säger han. Det är förnuftets andelag. Varje människa har en sådan. Och hans ursprungliga väsen är förnuftig första- och andrabudsande. Hade icke synden kommit i världen, så hade ingen annan lag behövts. Ty då hade han genom Herren Sebaots ande utvecklats till kärlekens firsidiga grundlag och tusenfaldiga följdlag. Och evangelium är just denna medskapade andelag, vorden »**Andens lag**» i Kristus Jesus.

Lagen i budordet åter är Sinai lag. Han är den yttre andelagen, en i bokstäver given kort sammanfattning av den inre andelagen.

Denna yttre andelag har, som vi veta, 10 bud. Och Herren sammanfattar dem alla i två bud: det stora grundbudet: »*Du skall älska Herren din Gud av allt ditt hjärta och av all din själ och av all din kraft och av allt ditt förstånd*»; och det stora följd budet: »*Du skall älska din nästa som dig själv*.» De två buden äro den *oförgängliga* och *oeftergivliga* kärnan i Guds lag (Matt 22:35-40). Och just av de två buden har Herren gjort vårt evangelium, som är »Andens lag».

Den onda lagen däremot kallar Paulus för syndens lag eller dödens kropp med syndens lag i sina lemmar. Den är ock en andelag, nämligen den andelöse andens lag eller köttets sinne.

Och denna lag har ock 10 bud. Det första: »*Du skall hava andra gudar*.» Det andra: »*Du skall missbruka Guds namn, ty han låter den bliva ostraffad, som hans namn missbrukar*.» Det tredje: »*Tänk icke på att du helgar vilodagen*.» Det fjärde: »*Du skall vanhedra fader och moder, och dig skall väl gå och du skall länge leva i landet*.» Det femte: »*Du skall dräpa*.» Det sjätte: »*Du skall göra hor*.» Det sjunde: »*Du skall stjäla*.» Det åttonde: »*Du skall bära falskt vittnesbörd mot din nästa*.» Det nionde och tionde: »*Du skall hava all ond lust och allt ont begär*.» (2 Mos 20:2-17; 5 Mos 5:7-21)

Och dessa förfärande bud äro inga tomma bokstavsbud. De äro

* I vilka fall en pånyttfödd människa får åter genomgå Rom. 7:e skola vi visa i de 3 nästföljande kapitlen.

hemska verkligheter, väldiga andebud, som i olika grader bjuda med kraft och makt över hela Adams släkte. De äro innerst 10 satansbud, skrivna i hjärtat utanpå de 10 gudsbuden, fördunklande dem, nedtystande dem och behärskande dem. De äro de 10 vilddjursbuden, vilddjurslagen, som råder i grövre eller finare form över »alla stammar och folk och tungomål och folkslag». De äro vilddjurets rikslag, efter vilken det styr hela världen mot det förskräckliga målet. Och vi se dagligen, huru troget och ihärdigt hela världen i stort följer dessa sina bud. Och snart skola vi få bevittna det fasansfulla världselände, som växer upp just ur dessa 10 djurbud.

Och dessa bud sammanfattas också i två bud: det stora grundbudet, vilddjurets första, största och yppersta bud: »*Du skall älska dig själv och allt annat skapat av allt ditt hjärta och av all din själ och av all din kraft och av allt ditt förstånd*»; och det stora följbudet, vilddjurets andra bud: »*Du skall älska dig själv och icke din nästa.*» De två buden äro vilddjurets firsidiga förstabudsande och tusenfaldiga andra-budsande. Och den lag-anden är en förfärande verklighet. Han härskar konungsligt över »alla dem, som på jorden bo».

Denna djur-andelag är just vad Paulus kallar »syndens och dödens lag». Den är en hela vår ande, själ och kropp behärskande naturlag, som ligger i blodet. Syndens och dödens lag är vilddjurets 10-budslag, 10-budsande, 10-budssinne och 10-budskött, den radikala motsatsen till Guds 10 bud, en motsats icke blott i tankar, känslor och ord, utan i ett inre själviskt livsväsen, ande-, hjärte-, och själsväsen, viljelust- och begärväsen, korteligen: en synd- och döds människa med djurbuden i hjärta, sinnen och lemmar.

Allt gott är innerst ett bud, ett Guds bud. Och allt ont är innerst ett bud, ett vilddjursbud. Synd och död äro ett bud, det härskande vilddjursbudet.

Allt gott är en lag, kärlekens lag. Och allt ont är en lag, själviskhetens lag; synd och död äro själviskhetens lag, vilddjurslagen.

Allt gott är innerst en vilja, gudsviljan. Och allt ont är innerst en vilja, djurviljan, vildviljan, egenviljan. Synd och död äro den härskande vilddjursviljan, egenviljan.

Här, i det 7:e kapitlet, låg Paulus under syndens och dödens lag, som är vilddjurets 10 bud. Han låg ock under Guds 10 bud. Och de krävde kärlekens bud-ande. Men det var just den, som Paulus saknade. Och här fick han se självfrälsningens absoluta omöjlighet. Och den får varje människa se, som vill bliva laga frälst inför Gud. Förr rycker du alla rymdens världar ur sina banor, än du rycker de 10 vilddjursbuden ur din själ. Så fruktansvärd är syndens och dödens lag till sitt verkliga väsen, som är ett inre andeväsen, ett tiosidigt budväsen, lust- och begärväsen, hjärte- och viljeväsen. Här frälsar blott *ett*, blott *ett*: »**Andens nya väsen**» (Rom 8:6), som är det 8:e kapitlets väsen, andens lagväsen, som är evangelii väsen i Kristus Jesus.

Två lagar i det 8:e kapitlet

Även här talar Paulus om två lagar: en god och en ond. Den förra

kallar han »Andens lag»; och den senare kallar han syndens och dödens lag. Och de äro samma lagar som i det 7:e kapitlet.

Ty att vad han här kallar »Andens lag» är detsamma, som han där kallar lagen i hågen och lagen i budordet, det angiver han själv i de följande verserna. Ty så snart han i den 2:a versen har sagt, att »Andens lag» har gjort honom fri, så lämnar han i den 3:e och 4:e versen förklaringen över denna lag. Och förklaringen lyder så:

»Ty det som lagen icke kunde åstadkomma, i det att den var försvagad genom köttet, det gjorde Gud, då han sände sin son i syndigt köttets liknelse och för syndens skull och fördömde synden i köttet, på det att lagens krav skulle uppfyllas i oss, som icke vandra efter köttet utan efter Anden» (Rom 8:3-4).

Här visar han alltså på den goda lagen. Och han släpper icke denna lag; skjuter den icke undan för något annat, som skulle bliva vårt evangelium vid sidan av Guds lag. Utan han påvisar, att Gud har fyllt lagens brist, *så att lagens krav kan bliva uppfyllt i oss.*

Och vad var lagens brist? Jo, han var ett blott och bart krav utan kraft att uppfylla kravet, ett tomt käril, en kropp, utan ande, en i bokstäver tecknad människa sådan hon bör se ut. Och därför kunde den icke göra fri från syndens och dödens lag, som är en *mot-lag* mot Guds lag, men icke i bokstäver, utan i en väldig ande, en världsbehärskande första- och andrabudsande, som är firsidig förstabudssjälviskhet och tusenfaldig andrabudssjälviskhet.

Denna lag-ande måste brytas, övervinnas. Och det gjorde Gud i Kristus. Han instöpte, ifyllde i lagkärilet en överväldigande första- och andrabudsande, en firsidig förstabudskärlek och en tusenfaldig andrabudskärlek. Så blev lagens krav uppfyllt i Kristus. Och så kunna vi i andebytet få utbyta den onde laganden mot den gode lag-anden, som Gud gjort åt oss i Kristus. Och så kan lagens krav bliva uppfyllt även i oss.

Gud kastar alltså icke bort sin lag. Nej, den släpper han aldrig. Ty lagens väsen är kärlek. Och därför är han evig som Gud själv. Och därför har Kristus betygat: *»Snarare kunna himmel och jord förgås, än en enda prick av lagen gå förlorad.»* (Luk 16:17). Gud efterskänker aldrig sin lag, utan han bringar den upp till en andefullhet, en andelag, som *giver* allt vad lagen kräver. Och så blir lagen, under namn och i gestalt av »Andens lag», vårt evangelium.

Ty synd och död äro en lag; och därför måste evangelium ock vara en lag. Synd och död äro ett grundbud och ett följbud; och därför måste evangelium ock vara ett grundbud och ett följbud. Synd och död äro 10 bud; och därför måste evangelium även vara 10 bud, som kunna bjuda bort de förra. Vårt onda är ett bud; och därför måste nåden vara ett bud, som kan bjuda bort vårt onda bud. Vårt fördärv är ett bud; och därför måste vår frälsning vara ett bud.

För att nu något närmare förstå, vad Paulus menar med »Andens lag», måste vi ett ögonblick återgå till bilden av Lammets 7 horn och 7 ögon.

Dessa horn och ögon äro de 7 Guds andar. Och de heta Vishet, Förstånd, Rådfullhet, Starkhet, Kunskap, Fruktan och Rättfärdighet (Jes 11:1-5).

Denne Jehovas sjufaldige eller sjusidige ande är den himmelska

»modellen», efter vilken alla människoandar äro skapade. Vi äro sjuksidiga »miniatyrandar» av den sjuksidige Jehovah-anden.

Och lägg nu märke till, att den 7:e anden heter Rättfärdighet, och att han är icke blott ett horn och ett öga såsom de andra, utan att han är själva bältet kring dem alla: »*Rättfärdighet skall vara bältet kring hans länder*» (11:5).

På den 7:e anden ligger alltså *hela* vikten. Ty han är just den, som sammanhåller, uppehåller och räddar dem alla. Han håller människan i Jehovahs ande, så att denne kan vila över henne och med välbehag bo i henne. Brister rättfärdighetens bälte, då viker Guds ande ifrån henne såsom en välbehagsande och bliver en misshagsande över och i henne.

Men den 7:e anden är icke vilken rättfärdighet som helst. Ty märk beskrivningen på Kristus. *Han skall hava sitt välbehag i Herrens fruktan; och han skall icke döma efter som ögonen se eller skipa lag efter som öronen höra. Utan med **rättfärdighet** skall han döma de arma och med **rättvisa** skipa lag åt de saktmodiga på jorden... **Rättfärdighet** skall vara bältet kring hans länder och **trofasthet** bältet kring hans höfter* (11:3–5).

Den 7:e anden är alltså *kärlekens* rättfärdighet. Och någon annan rättfärdighet godkänner aldrig Gud. Vad »rätt», som göres utan kärlek, är icke »rätt» inför Gud. Kärlekens Gud kännes icke vid något annat än kärlek. Rättfärdighet inför Gud är firsidig förstabudskärlek och tusenfaldig andrabudskärlek. Den är högsta rätt i himmel och på jord. Kärleken är lagens fullbordan och fullkomlighetens sammanhållande band (Kol 3:14). Det är alltså i egenskap av *kärlekens* första- och andrabudsrättfärdighet, som den 7:e anden är bältet.

I denna egenskap är den 7:e anden alla andarnas lagande eller andelag.

Han är Vishetens **andelag**, ty utan rättfärdighetsande blir Visheten blott »nedanefter», världsvishet, dårskap.

Han är Förståndets **andelag**, ty utan rättfärdighetsande blir förståndet blott nedanefter, jordiskt, världsligt: oförstånd.

Han är Rådfullhetens **andelag**, ty utan rättfärdighetsande blir rådfullheten blott nedanefter, världskloket och list.

Han är Starkhetens **andelag**, ty utan rättfärdighetsande blir starkheten blott nedanefter, en jordisk andestycka, en blott naturlig och världslig andekraft.

Han är Kunskapens **andelag**, ty utan rättfärdighetsande blir kunskapen blott nedanefter, fåfänglig och uppblåsande bokstavskunskap.

Han är Fruktaans **andelag**, ty utan rättfärdighetsande blir fruktan blott nedanefter, trälaktig och vidskeplig.

Han är sin egen **andelag**, ty utan rättfärdighetsande blir rättfärdighetssinnet blott nedanefter, jordiskt, fariseiskt.

Alltså är den 7:e anden alla andarnas ande, hela människoandens liv, hjärta och medelpunkt. Det är detta, som uttryckes med »bältet». Han är bältes-anden.

Ty här såsom överallt skola vi akta oss för att fastna vid bilden. I *den* är bältet ett yttre. Men det avbildade bältet är ett inre, en ande, som finns på varje punkt i de 7 andarna. Allt är som vatten. Och den 7:e anden är själva sötman i detta vatten. Utan honom blir det ett surt eller bittert vatten.

Och just denne 7:e ande är vad Paulus i det 7:e kapitlet kallar lagen i hågen eller den medskapade lagen i vårt hjärta, varom samvetet bär vittne.

Och just denne 7:e ande är vad han i det 8:e kapitlet kallar »Andens lag» i Kristus Jesus. Ty i honom var han verkligen alla sju andarnas lag; han var den verkliga andelagen, sådan Gud ursprungligen skapat den, och sådan den skulle levas av människan. Det är av denne 7:e ande, som Kristus gjort vårt evangelium.

Ty bältet brast. Och därmed brast välbehagets kärleksband mellan Gud och människan. Och därmed föll allting sönder i människan. Alla 7 andarna blevo endast naturliga andeförmögenheter under vilddjurets lag-ande och i vilddjurets tjänst.

Men på Sinai ställes bältet inför oss. Där står det såsom det oeftergivliga kravet, vilket måste uppfyllas i oss. Sinai lag är just den 7:e anden i bokstavsgestalt. Han står där såsom beskrivningen på en människa, sådan hon bör vara. Hon bör vara kärleksrättfärdighetens första- och andrabudsmänniska, en bältesmänniska. I denna Sinai kravmänniska instöpte, ifyllde Kristus sin 7:e ande. Så tystnade kravet. Sinai lag blev »Andens lag», som är evangelium.

Vi gå med djurbältet, djurets första- och andrabudsande, mot-andelagen, motbältet. Men andebytet är bältesbyte. Och därmed är lagens krav uppfyllt även i oss.

Vi gå nu vidare. I uttrycket »syndens och dödens lag» sammanfattar Paulus allt ont: hela vilddjuret, synden och syndens följder, lagens överträdelse och lagens förbannelse.

Det onda är en syndlag, skuldlag och strafflag och kan aldrig borttagas med annat än en syndfri, skuldfri och straffri lag, som är »Andens lag».

Det onda är ett syndbud, skuldbud och straffbud och kan aldrig borttagas med annat än ett syndfritt, skuldfritt och straffritt bud, som är »Andens lag».

Det onda är en härskande naturlag och kan aldrig borttagas med annat än en härskande naturlag, som är »Andens lag».

Det onda är en ohelig 10-budsande och kan aldrig borttagas med annat än en helig 10-budsande, som är »Andens lag».

Det onda är en ohelig första- och andrabudsande och kan aldrig borttagas med annat än en helig första- och andrabudsande, som är »Andens lag».

Korteligen: det onda är den 7:e anden, vorden en krönt orättfärdighetsande, och kan aldrig borttagas med annat än den 7:e anden, vorden en krönt rättfärdighetsande, som är »Andens lag».

Och denna andelag gjorde Gud åt oss i Kristus. Och den gjorde han på följande sätt:

I dödens kalk lade Gud vilddjuret med all världens vilddjurslag i sig. Där låg alltså syndens och dödens lag. Den kalken var fullbräddad av det bittra 10-budsvattnet, synd-, skuld- och straffbudsvattnet. Och den kalken drack Lammet. Och det bittra budvattnet inträngde i hela hans andevatten, så att detta blev ett synd-, skuld- och straffbudsvatten för oss. Men hans ande var den 7:e anden, det söta 10-budsvattnet. Mellan dessa två budsandar stod striden.

I sin helige 10-budsande upplöste Lammet vilddjurets 10-budsande.

I helig första- och andrabudsande upplöste Lammet vilddjurets första- och andrabudsande.

I fyrsidig förstabudskärlek och i tusenfaldig andrabudskärlek upplöste Lammet vilddjurets fyrsidiga förstabudssjälviskhet och tusenfaldiga andrabudssjälviskhet.

I fyrsidig förstabuds rättfärdighet och i tusenfaldig andrabuds rättfärdighet upplöste han vilddjurets fyrsidiga förstabudsorättfärdighet och tusenfaldiga andrabudsorättfärdighet.

I den 7:e andens rättfärdighet upplöste han all världens orättfärdighetsande. I den helige bältes-anden upplöste han den ohelige bältes-anden.

Korteligen: i »Andens lag» upplöste han stamvis syndens och dödens lag.

I varje blodsdroppe stodo de två kungstronerna. På dem sutto två krönta lagandar: Lammet med Guds 10 bud såsom naturlag i sig och vilddjuret med de 10 motbuden såsom naturlag i sig. Frågan är blott: vem övervinner, vem blir segerlejonet? Det väger mellan lag och lag i *personliga* gestalter.

Och här övervanns vilddjurets lag-ande. Vilddjuret miste alla sina 10 bud i Lammets 10 bud. Det blev budlöst i Lammets budfulla ande, budlöst i Lammets budfulla själ, budlöst i Lammets budfulla blod, budlöst i Lammets budfulla kropp. Så fördömde Gud synden i köttet. Och så gjorde han vad lagen icke kunde åstadkomma.

Och så blev Kristi kropp genomträngd av hans 10-budsande, av hans 7:e ande, så att han till hela sin ande, själ och kropp *är* Guds lag, *är* Guds rättfärdighet i personlig gestalt. Och han, den rättfärdige, på den himmelska härlighetens middagshöjd, är försoningen för våra och hela världens synder.

I Lammets paradiskött och paradisblod äta och dricka vi Guds 10 bud, all Guds lag, såsom vår nya naturlag, såsom vår nye 7:e ande, som är »Andens lag» i Kristus Jesus, vilken gör fri från syndens och dödens lag, som är allt ont.

Så gjorde Gud vårt evangelium just av sina 10 bud. Så att evangelium har 10 bud. Och de äro desamma som Sinai bud. Men den oändliga skillnaden är den, att evangelii 10 bud stå på härlighetens middagshöjd såsom andelagens 10 bud. Och dessa bud giva allt vad de kräva, då däremot Sinai bud kräva utan att kunna giva. Alla Sinai 10 tomma budkrukor äro fyllda till brädden av den 7:e anden, så att de äro anebud. Såsom sådana äro de evangelii 10 bud.

När jag utbyter djur-anden mot lamm-anden, då utbyter jag de 10 djur-anebuden mot de 10 lamm-anebuden. Och då blir lagens rättfärdighetskrav uppfyllt i mig, ty jag har de 10 uppfyllda anebuden i mig. Genom denne nye bud-ande, som är min 7:e ande, sådan Gud gjort den åt mig i Kristus, blir vilddjuret budlöst i mig och därmed fördömt i mig. Och denna fördömelse innebär djurets fullkomliga utrotning ur hela min varelse ända in till kroppens härliggörelse i uppståndelsen.

I det 7:e kapitlet är Paulus hart när förtvivlad. Och varför? Jo, han ser, att Guds lag är »andlig, rättfärdig, helig och god». Han kan icke helt

enkelt vända honom ryggen och taga sin tillflykt till ett budlöst »evangelium», såsom mångtusen kristna göra.

Nej, han ser, att frälsningen måste ligga *inom* Guds lag och icke *utanför* densamma. Ty *där* ligger syndens och dödens lag. Och det finns *intet* mellanrum mellan Guds lag och djurets lag. I endera måste människan stå.

Han ser, att lagens krav är det *goda* kravet, ty det är kravet på första- och andrabudskärlek, som är det högsta goda i himmel och på jord, själva det eviga livet; och att alltså frälsningen måste ligga *inom* denna kärlek och icke *utanför* den. Ty *där* ligger själviskheten. Och det finns *intet* mellantillstånd mellan kärlek och själviskhet. I endera måste människan stå.

Han ser alltså, att lagens krav kan Gud aldrig i evighet efterskänka. Ty då skulle han godkänna ett liv *utanför* sina bud, *utanför* kärleken. Men då godkände han syndens och dödens lag, godkände han själviskheten. Men det gör han *aldrig*.

Paulus har kört fast just i denna trångport: »Guds lag kommer jag aldrig i evighet ifrån. Dess krav måste uppfyllas *i mig, i mig*. Och detta krav kan jag, jag själv, aldrig i evighet uppfylla.»

I denna sin ousägliga nöd gripes han av »Andens lag». Och i denna lag gör han den stora, evigt underbara upptäckten. Han igenfinnar i densamma just den lag, som han har i sin håg, just den lag, som står på Sinai tavlor, men icke längre försvagad av köttet, utan i gestalten av en väldig andelag, som gör honom fri från syndens och dödens lag. Och denna överväldigande lag-ande i Kristus Jesus, som i Paulus upplöste syndens och dödens lag, såsom middagens sol upplöser det minsta moln, denne ande satte en sådan andeprägel på honom, att när han skriver det 8:e kapitlet, så blir det: anden, anden, anden, anden, — ända till 19 gånger.

Så frälstes Paulus. Och blott så frälses människan. Så blir hon rättfärdiggjord i Lammets budfulla blod. Ty att rättfärdiggöras är att återfå sin 7:e ande, som är rättfärdighetens ande med Guds 10 bud i sig såsom de 10 evangeliibuden.

Denne 10-budsande blåser bort, tvår bort, renar bort, förlåter bort djurets 10-budsande och därmed alla synder, som människan begått mot de 10 buden, alla skulder och alla straff, som hon ådragit sig enligt dem, vilka synder, skulder och straff hon bär inom sig just i gestalten av de 10 djurbuden, som äro syndens och dödens lag, vilken är allt ont i dess inre väsen och kärna.

Och samtidigt härmed frigörs den 7:e anden från Sinai bud. Ty i denne ande igenfinna de sig själva just sådana de ville bli: andefyllda bud, 10 evangeliibud. Inför dessa evangeliska andebud tystna Sinai 10 tungor, ty evangeliibuden föra deras talan.

En så fullkomlig frälsning giver »Andens lag». Han frigör från djurets synd-, skuld- och strafflag och från Sinai lag.

Och denna andelag står sekundligt ställföreträdande inför Gud och överskyler med sin fullkomliga budhållning människans bristfulla budhållning, ända tills hon blir Guds lag i fulländad personlig gestalt till ande, själ och kropp, Kristus fullkomligen lik.

Den paulinska frälsningen är alltså icke en frälsning *från* Guds lag, utan *till* Guds lag, från Sinai vanmäktiga bokstavsbud till den 7:e

andens mäktiga andebud, sådana Gud gjort Sinai bud åt oss i Kristus Jesus. Sinai lag tog sig väg genom Kristus. I honom blev han förvandlad i ande och liv. Och denna livgivande andelag griper människan i Rom 7:e och lyfter upp henne i Rom 8:e.

Sålunda:

Samma bud, som dödade Paulus i det 7:e kapitlet, samma bud, men i gestalten av »*Andens lag*», gjorde honom levande i det 8:e kapitlet.

Samma bud, som bundo honom i det 7:e kapitlet, samma bud, men i gestalten av »*Andens lag*», löste honom i det 8:e kapitlet.

Samma bud, som fördömde honom i det 7:e kapitlet, samma bud, men i gestalten av »*Andens lag*», frälste honom från fördömsen i det 8:e kapitlet.

Samma bud, som besegrades av djurbuden i det 7:e kapitlet, samma bud, men i gestalten av »*Andens lag*», besegrade djurbuden i det 8:e kapitlet.

Samma lag, som var hans **tuktomästare** till Kristus i det 7:e kapitlet, samma lag, men i gestalten av »*Andens lag*», var hans **frälsomästare** i det 8:e kapitlet.

Samma bud, som voro **lag** för honom i det 7:e kapitlet, samma bud, men i gestalten av »*Andens lag*», voro **evangelium** för honom i det 8:e kapitlet.

III

Lag och profeter

I skolen icke mena, att jag har kommit för att upphäva lagen eller profeterna. Jag har icke kommit för att upphäva, utan för att fullborda. Ty sannerligen säger jag eder: Intill dess himmel och jord förgås, skall icke den minsta bokstav eller en enda prick av lagen förgås, förrän det allt har fullbordats. Därför, den som upphäver ett av de minsta bland dessa bud och lär människorna sådant, han skall räknas för en av de minsta i himmelriket; men den som håller dem och lär andra sådant, han skall räknas för stor i himmelriket. Ty jag säger eder, att om eder rättfärdighet icke övergår de skriftlärdes och fariséernas, skolen I icke inkomma i himmelriket (Matt 5:17–20).

Lagen och profeterna voro intill Johannes. Från den tiden förkunnas Guds rike genom evangelium (Luk 16:16).

I dessa ord har Kristus givit oss grunddragen till läran om lag och evangelium.

Han säger här, både att lagen har försvunnit och att den icke har försvunnit. Och han giver även lösningen till gåtan.

Vi taga nu fyra synpunkter: lagens majestät; lagens tvenne världsskeden; lagen och Kristus; samt lagen och lärjungarna.

1

Lagens majestät

Då man läser våra textord, blir man slagen av häpnad. Ty i dem möter oss en helt annan syn på Guds lag än den, som är allmänt gängse

bland oss.

Det är Rättfärdigheten, den 7:e anden, som här talar. Och han har sitt välbehag i Jehovahs fruktan (Jes 11:3). Därför talar han om Guds lag med ett allvar, med en vördnad och med en himmelsk högtidlighet, som skaka oss in i själva hjärtegrunden.

Lagen har för Kristus ett gudomligt och evigt majestät, som bringar honom själv och i sinom tid hela världen på knä.

Han levde i all-kärlekens förstabudsfruktan, som bar honom i livet och i döden. Ty denna fruktan är det eviga livets rot.

Och så djupt gripande och så hjärtinnerligt kärt var lagens höga och heliga majestät för honom, att alla hans ord voro lagens ord, alla hans gärningar lagens gärningar; budet var livet, och livet var budet; och till sist gav han sitt liv för Guds bud.

Men världen föraktar lagens allsmåttiga majestät. Den heliga fruktans linje, som Kristus i lära och liv dragit upp för alla tider och folk, har hon brutit. Och därför ligger hon där bruten. Hennes förskräckliga läge har alltid varit lagens förbannelse; och det *är* och det blir lagens förbannelse, ända tills lagen bliver upprättad i henne.

Och även många av de troende förakta lagens majestät. Även de hava brutit den heliga fruktans linje. Och därför ligga de där brutna i sitt inre och uppfrätas av lagens förbannelseande.

Tillbaka till Guds lag! På knä inför lagens gudomliga majestät, såsom abba-barnet! Annars lägges du där med våld, såsom vredens barn, i lagförbannelsens kedjor.

2

Lagens tvenne världsskeden

»Sannerligen säger jag eder: Intill dess himmel och jord förgås, skall icke den minsta bokstav eller en enda prick av lagen förgås.»

Sålunda: så länge himmel och jord bestå, så länge består Sinai lag. Det är lagens första världsskede.

Sinai bud, som ock äro samvetets bud, äro den nuvarande världens gudomliga *grundlagar*. Så långt hon avviker från dem, så långt befinner hon sig i uppror emot Gud och måste bära den upproriskes straff.

Sinai bud äro världens gudomliga *grundordningar*. Så långt hon avviker från dem, så långt faller hon sönder i oordning och upplösning.

Sinai bud äro världens gudomliga *grundvalar*. Så långt hon släpper dem, så långt saknar hon grund och måste falla.

Sinai bud äro världens *livskällor*. Så långt hon övergiver dem, så långt måste hon utsina i död.

I Sinai bud ligger *välsignelsen*. Allt, vad som avviker från dem, faller under förbannelsen.

All världens väl bor i hållet bud; all världens ve bor i brutet bud. Hela det närvarande och det tillkommande världseländet flyter från Sinai och samvetets brutna bud.

Alla vredens åskor, ljungeldar och oväder, som ofta nedslagit hela folk, ja, hela världsriken, och som i vredens sju yttersta plågor skola nedslå, uppriva och krossa hela vår värld — allt stammar från Sinai brutna lag, som ock är lagen i människans ande.

Dessa Guds förfärande straffdomar visa, att människorna stå i skuld inför Guds bud, att de sålunda genom Herren Sebaots ande, i vilken de

leva och hava sin varelse, kunnat hålla dessa bud så, att de undgått dessa straff, ty i annat fall vore Guds straff orättvisa.

Och tusentals fromma hedningar och judar hava genom Herren Sebaots ande hållit Guds bud så, att icke lagens förbannelse, utan lagens välsignelse genom Guds nåd vilat över dem.

Ty Guds lag innehåller icke blott det *ouppfyllbara* kravet, som fordrar borttagandet av syndens och dödens lag, utan även det *uppfyllbara* dubbelkravet, som är *dels* kravet på lagens yttre efterlevnad, *dels* kravet på levande kännedom om syndens och dödens lag samt på samvetets fördömsedom över densamma, varigenom alltså hela världen, genom Herren Sebaots ande, kunde bringas till rop på förlossning och sålunda sättas i riktning och rörelse mot Kristus.

Men Guds bud äro gränslöst föraktade och förtrampade i världen och snart nog alldeles avskaffade. Men de stå kvar, och det intill minsta bokstav och prick. Och hela världen måste taga sin färg och sitt öde ifrån dem, ty de äro världens allsmåttiga herrar, som behålla fältet till sist. De stå där i sitt höga, heliga och allsvåldiga majestät, likt klippan i havet, vid vilkens fot alla vågor måste brytas och lägga sig ned.*

Men en gång skola Sinai bud förgås; nämligen då, när himmel och jord förgås.

Och huru förgås Sinai lag? Jo, genom att *övergå* i »Andens lag». I denna nya gestalt flyttar han in i nya himlar och på en ny jord. Och på den jorden bor han. Ty där bor blott rättfärdighet (2 Petr 3:13). Där har den 7:e anden sin eviga hemorts rätt i den andre Adams släkte.

Så förgås Sinai lag. Ty han förgås, enligt vår text, blott genom att »ske», genom att »fullbordas», uppfyllas av den 7:e anden. På den nya jorden är han skedd, fullbordad, fylld; och därmed förgången som sinailag.

Detta uttrycker Kristus så: »förrän det allt har skett» eller »förrän det allt har fullbordats». Lagg märke till sammanhanget i hans ord: »lagen skall icke förgås, förrän allt i densamma har skett eller fullbordats; men då är han förgången. Och därmed har han börjat sitt andra världsskede. Och detta skede uttrycker Kristus även så: *Himmel och jord skola förgås, men mina ord skola aldrig förgås* (Matt 24:35).

Och hans ord innehöllo all Guds lag men såsom ande och liv, d.ä. »Andens lag». Och just denna »Andens lag», som är fullkomlig första- och andrabudskärlek eller fullkomlig första- och andrabuds rättfärdighet, är den tillkommande världens lag.

Så genomlöper lagens linje både denna och den tillkommande världen. Han är hela skapelsens axel. Kring honom välva sig mänsklighetens öden i alla tider och i alla evigheter.

Den enskilda människan är världen i smått. Lagens världsskeden äro även hennes världsskeden. Och det första kan sluta och det andra börja redan i tiden.

* Om de 10 budens betydelse för den enskilde och för världen, samt om en rätt uppfattning av »lag och evangelium» — se prof. Myrbergs värdefulla uppsatser i hans bok: »Röster ur den heliga skrift», sid. 85-218.

Fri från Guds lag blir hon aldrig. Antingen står hon under Sinai lag eller under »Andens lag». Och så länge denna världen är hennes enda värld, så länge står hon under Sinai kravlag.

Men när i pingstfödelsen himmel och jord födas i henne såsom hennes nya himmel och nya jord, då förgås den gamla himlen och den gamla jorden i henne; och därmed förgås Sinai lag i henne. Han övergår, genom ande- och lagbytet, i »Andens lag», som så flyttar in i henne och därmed in i hennes nya himmel och på hennes nya jord.

Om någon är i Kristus, så är han en ny skapelse; det gamla är förgånget, se, allt är nytt (2 Kor 5:17). Då är ock lagen förgången och lagen ny. Då *är* människan den tillkommande världen i smått och i tron. Den synes icke; men den är väsentligen närvarande i hennes andekroppsliga varelse. Det känner du, ty du smakar den tillkommande världens krafter (Heb 6:5). Du står icke längre i den värld, som står under Sinai lag; du står i den värld, som står under »Andens lag». Du *är* kommen till Sions berg och till den levande Gudens stad.

Så förgås Guds lag redan i tiden hos alla dem, i vilka han får övergå i »Andens lag». Och hos dem varda Sinai 10 bud fullbordade i vandrigen »efter anden», ty de äro evangeli 10 bud, givna i deras hjärtan och skrivna i deras sinnen genom andelagsbytet.

Och dessa vandrare i lagfullbordan »efter anden» äro gäster och främlingar på jorden. Denna världen är för dem en främmande värld.

3

Lagen och Kristus

»I skolen icke mena, att jag har kommit för att upphäva lagen eller profeterna. Jag har icke kommit för att upphäva utan för att fullborda.»

Alltså kom Kristus i världen för att fullborda lagen och profeterna. Det var hela hans uppgift.

Och varom handla lagen och profeterna? Blott om ett enda: kärleken. Ja, Kristus sätter rent av likhetstecken mellan kärleken samt »lag och profeter». Han säger: *Allt vad I viljen, att människorna skola göra eder, det skolen I ock göra dem, ty detta är lagen och profeterna* (Matt 7:12).

Att älska Gud över allt och sin nästa såsom sig själv, det är hela lagen och alla profeterna.

I lag och profeter ligger Guds vilja utbredd i en mångfald av stadgar, ordningar och bud och framför allt i Sinai 10 bud. Och alla kräva de blott ett: kärleken, ty han är budet i alla bud, livet i lagens kropp. Kärleken är lag och profeters fullbordan.

Alltså handla profeterna icke om någonting särskilt vid sidan av Guds lag, vilket skulle fritaga från lagen. Nej, de handla om alldeles detsamma som lagen. De syssla blott med Guds lag. Det säger ju Kristus: *På de tu buden hänger hela lagen och profeterna* (Matt 22:40). Och »de tu buden» äro just lagens tvenne huvudbud: första- och andrabuds-kärleken, som är hela Guds lag i hela hans djup, höjd och vidd.

Alltså vilja lag och profeter icke skilda saker, utan de vilja samma sak: Guds lag. De bära icke fram lagen såsom ett och löftet som ett annat. Nej, de bära blott Guds lag. Och honom göra de till *själva löftet*.

Ty om honom förutsäga de så: *Se, dagar skola komma, säger Herren, då jag skall sluta ett nytt förbund med Israels hus och Juda hus: Jag skall lägga min lag i deras bröst, och i deras hjärtan skall jag skriva den, och jag skall vara deras Gud och de skola vara mitt folk* (Jer 31:31–35).

Lagen, lagd i bröstet och skriven i hjärtat, är just Sinai lag, vorden »Andens lag», som är evangelium. Och denna bröst- och hjärtelag är själva det nya förbundet, såsom vi se.

Lag och profeter ha icke två tungor: en, som kräver lagfullbordan, och en, som efterskänker den, utan blott en tunga, som kräver kärlekens lagfullbordan in i döden. Och en sådan fullbordan förutsäger hon. Ty hon visar på Lammet, det tigande, tysta (Jes 53:7), vilket just såsom motsatsen till profetians vilddjur (Dan 7) är själva denna lagfullbordan in i döden, vilken lagfullbordan är sinailagens övergång i »Andens lag», som fullbordar lagens krav »i oss» ända in i den kvalfullaste martyrdöd.

Det gamla testamentet har icke två skilda linjer: löftet och lagen, utan blott en linje; lagen, som ock är löftet. Och det nya testamentet har icke två linjer: evangelium och lagen, utan blott en linje: »Andens lag», som är evangelium.

Det gamla testamentet har icke två utan blott en axel: lagen, kring vilken allt välver sig. Och det nya testamentet har icke två, utan blott en axel: »bröst- och hjärtelagen», kring vilken allt välver sig.

Och det var just, enligt Jesu ord, judarnas grundolycka, att de löste löftet från lagen och gjorde sig ett budlöst löfte. De kallade sig Abrahams barn och ryckte till sig hans välsignelse, men hans hjärta och gärningar stötte de bort (Matt 3:8, 9; Joh 8:39–41). De hoppades på Moses, men trodde honom icke och höllo icke hans lag (Joh 5:45–47; 7:19). De plockade ut alla löften ur lag och profeter, men lagen själv i hans första- och andrabuds rättfärdighet läto de fara (Matt 23:23). Och detta ande- och budlösa löfte blev deras undergång.

Och kristenheten fortsätter på judarnas väg. Hon har gjort sig ett budlöst evangelium vid sidan av »Andens lag». Det är hennes grundolycka; och det blir hennes undergång. Den judiska skökan levde på ett första- och andrabudslöst löfte; den kristna skökan lever på ett första- och andrabudslöst evangelium.

Att fullborda lag och profeter är alltså att fullborda Guds lag in i döden, vilket är detsamma som att av lag och profeter göra evangelium. Och det var Kristi uppgift på jorden.

Ty världsfördärvet är syndens och dödens lag, som är en härskande motlag mot Guds lag. Och denna motlag, som är själviskheten, måste bort. Men han viker aldrig för annat än för sin krönta motlag: kärleken. Och därför måste kärlekens lag införas i världen. Och fördenskull kom Kristus i världen. Han är den krönta kärleken.

»På de tu buden hänger hela lagen och profeterna», sade Kristus.

Låt oss tänka oss kärleken som ett band. Det utgår från Gud och till människan, och från människan tillbaka till Gud.

Låt oss vidare tänka oss alla Guds bud i lag och profeter såsom pärlor, upprädda på detta band. Så hänger lagen och profeterna på

kärlekens band till en kärlekens krans. Och denna krans är lag och profeters fullbordan.

Men själviskheten har avslitit kärlekens band. Det kände gamla testamentets fromma. Och de sökte att återknyta bandet. Och genom Herren Sebaots ande lyckades det till en del. Och bäst lyckades det i deras nytestamentliga försmakstider. Då hängde buden på bandet. Och buden levde. Så fingo de smaka lagen såsom löftet. Och därav förstodo de, vad det nya förbundet skulle bliva: lagen lagd i bröstet och skriven i hjärtat. Och så vart lagen för dem »dyrare än guld och sötare än honung».

Men själviskheten var blott utträngd för tillfället. Och den trängde in på nytt och allt jämt på nytt. Och lika ofta brast bandet. Och pärlorna lågo där som kringströdda krav. Alla begärde de bandet. Och de fromma begärde det ock. Det var gamla testamentets flertusenåriga rop på förlossning, förlossning från själviskhet till kärlek, från syndens och dödens lag till »Andens lag», från Guds lag, skriven på stenen och lagd i arken, till Guds lag skriven i hjärtat och lagd i bröstet.

Men så var tiden inne; och Kristus kom. Och han kom för att fullborda lag och profeter, det är, för att upphänga lag och profeter på kärlekens band. Och därför var han så gränslöst angelägen om att bevara kärlekens samband med Fadern. Ty det gällde för honom blott ett: att i varje sekund träda en budpärla på kärlekens band. Och därför var han så gränslöst rädd om även den minsta pärla. Ty han ville och måste genom budhållning samla dem alla på bandet för att kunna i andebytet skänka oss en fullkomlig kärlekskrans av levande budpärlor. Den kransen är evangelium, pingstlilje-kransen av vitt och rött. I, Herrens heliga, I kännen narcissens ljuva doft.

Paulus säger om hedningarna, som hava Guds lag i sina hjärtan, att de äro sig själva en lag (Rom 2:14). Märk det enkla och djupa uttrycket: de *äro lag*. Sålunda *är* hedningen Guds lag i någon mån. Och hade icke synden kommit i världen, så skulle människan varit Guds lag i personlig gestalt, varit en kännande, tänkande, talande och görande lag, en livs levande, vandrande lag, varit den 7:e anden.

Och just detta: *vara* Guds lag, vilja lag och profeter ha fram i fullkomlig människogestalt. Och just här grep Kristus in. Han *är* Guds lag i personlig gestalt. Lagen vill vägen. Här sätter han sitt lagfullbordande »är»: »Jag är vägen.»

Lagen vill sanningen. Här sätter han sitt lagfullbordande »är»: »Jag **är** sanningen.» Lagen vill livet. Här sätter han sitt lagfullbordande »är»: »Jag **är** livet.» Ur detta hans »är» flyter hans »gör» som bäcken ur källan.

Att *vara* Guds lag, *vara* kärleken, *vara* rättfärdigheten, *vara* den 7:e anden, med ett ord: *vara Guds barn* — det är lagens innersta krav. Och det är tväsidigt: förstabudskravet och andrabudskravet.

Det förra innefattar de 4 heliga och saliga allten, kärlek till Gud av **allt** hjärta, **all** själ, **all** kraft och **allt** förstånd. Här kräves en sekundlig **all**-människa, en de 4 alltens människa, som är förstabudsmänniskan. Och en sådan människa var Kristus.

Och det senare kravet innefattar kärleken till nästan. Den ligger i förstabudskärleken, såsom värmen ligger i elden. Den är alltså sekundligen för handen, även om den icke är i tillfälle att visa sig i yttre

gärning. Den sekundliga **all**-kärleken till Gud är en sekundlig **hel**-kärlek till nästan. Förstabudsmänniskan är alltid en andrabudsmänniska. Kristus var den sekundliga budsmänniskan.

Lagen kräver alltså först och främst själva barnet. På det ligger huvudvikten. Ty finns icke barnet, så finnas inga barnets verk. Och Gud godtager intet verk, som icke är budsverket i budskärleken och budsbarnet.

Lagen kräver ingenting mindre än kärlekens barnskap eller att vara ett kärlekens barn av kärlekens Gud. Och ett sådant barn var Kristus. Han var Gud Kärleks son, på det att vi skulle kunna bli Gud Kärleks söner. Och därför sammanfattar Paulus hela hans uppgift på jorden i detta enda: »på *det att vi skulle få barnskapet*» (Gal 4:4, 5), eller bli kärlekens barn av kärlekens Gud, så att vi *äro* Guds kännande, tänkande, talande, görande och vandrande kärlek.

Inför kärlekens 4 **allt** kommer hela Adams släkte på skam, ty Adamiterna *äro* själviskheten, *äro* syndens och dödens lag. Men för ett kärlekens barn, som är kärlek i Kristus Jesus, *äro* kärlekens »allt» fyra lätta allt. Ty »allt» är kärlekens liv, »del» är kärlekens död; allt är för kärleken, vad vattnet är för fisken; han kan icke leva utan det. Detta är den andre Adams släkte.

Och det är sådana barn, som bo på den nya jorden. Där *äro* alla fullkomlig kärlek; där *äro* alla fullkomlig rättfärdighet; där *äro* alla Guds lag i fullkomlig människogestalt.

»*Guds bud är evigt liv*», säger Kristus (Joh 12:50). Alltså är Guds bud och det eviga livet samma sak. Livet ligger i budet, aldrig utanför det, ty där ligger döden.

Men budet gick förlorat med den 7:e anden, och därmed gick det eviga livet förlorat. Och därför måste budet återinföras i världen. Och det gjorde Kristus genom lag och profeters fullbordan. Han *är* budet och därmed det eviga livet. Och därför sammanfattar Paulus allt, vad vi hava i honom i detta enda: »*Guds gåva är evigt liv i Kristus Jesus, vår Herre*» (Rom 6:23). Denna gåva är »Andens lag», som *är* budet och därmed evigt liv.

Alltså: vill du hava evigt liv, så skall budet giva dig det. Ty budet och livet *äro* ett.

Därav kommer det sig, att Kristus alltid visade dem till Guds lag, vilka frågade efter evigt liv. »Vad skall jag göra för att få evigt liv?» Svar: »Vill du ingå i livet, så håll buden» (Matt 19:16–22). — »Vad skall jag göra för att få ärva evigt liv?» Svar: »Vad är skrivet i lagen? . . . Gör det, så får du leva.» Se på den barmhärtige samariten! »Gå du och gör sammaledes» (Luk 10:25–37).

Och Kristus narras icke, säger aldrig ett och menar ett annat. Nej, det ligger ett evighetsdigert allvar i dessa hans svar.

Och han kunde ju icke svara annorlunda. Ty då skulle han ha lagt det eviga livet utanför budet, där det aldrig ligger, hava lagt människans frälsning utanför Guds bud, där den aldrig ligger. Där lägger skökan den; men icke Kristus.

Men märk: han säger icke blott detta: gör Guds bud, så får du leva», utan ock detta: »kommen till mig, bliven i mig, ty mig förutan kunnen

I intet göra». Han *var* just den lag, just de bud, till vilka han visade. Och just i det ordet: »gör» inlägger han kraften att vara Guds lag och att göra Guds lag; ty hans ord äro ande och liv, det är, »Andens lag». Med sitt konungsliga »gör!» insätter han människan såsom grenbud i honom själv såsom stambudet, nämligen *om* och *så långt* hon för tillfället är insättbar.

»Kristus är lagens ände till rättfärdighet för var och en som tror», säger Paulus (Rom 10:4).

Alltså fick lagen sin ände eller sitt slut i Kristus. Och detta slut var rättfärdigheten i Kristus. Den änden begärde lagen. Och den änden fick han i Kristi lagfullbordning, som är »Andens lag». Lagens ände är Kristi rättfärdighet eller »Andens lag».

Så ändade Sinai lag i Kristus. Och så ändar han i Kristus för var och en, som tror med hjärtat till rättfärdighet (Rom 10:10). Ty genom hjärtats tro övergår han från lagen, skriven på stenen och lagd i arken, till lagen, skriven i hjärtat och lagd i bröstet. Och så ändar han ock en gång såsom världslag på den nya jorden. Där bor, går och står han såsom rättfärdighet, såsom den 7:e anden.

Så både försvann Guds lag, och han försvann icke. Ty han försvann *så*, som knoppen försvinner i blomman.

Och en knopp — är han försvunnen, då han försvunnit i blomman? Icke till den minsta del. Han har endast gått upp i en högre gestalt; han är förvandlad till blomma.

Så försvann lagen i Kristus. Icke den minsta bokstav, icke en enda prick är försvunnen. Han har endast gått upp i en högre gestalt. Han är förvandlad till en person, som är Herren, den rättfärdige, förvandlad till »Andens lag», som är evangelium.

»Lag och profeter voro intill Johannes.» Med honom försvunno de sålunda. Men vart togo de vägen? De försvunno i evangelium: »Från den tiden förkunnas Guds rike genom evangelium.» Men äro de försvunna, då de försvunnit i evangelium? Icke till den minsta del. De äro förvandlade till evangelium.

Detta se vi ju tydligt av Kristi evangeliiförkunnelse, som han satte i stället för lag och profeter. Han predikade fortfarande Guds lag och det intill minsta bokstav och prick, såsom vi ju se t.ex. i bergspredikan. I henne äro lag och profeter fortfarande med, oaktat han säger, att de försvunnit med Johannes.

Men fastän Kristus sålunda fortfarande predikade Guds lag, så predikade han dock aldrig »lag», d.ä. ett blott och bart kravord, utan alltid evangelium, d.ä. »Andens lag», som *giver* vad den *kräver*. I detta Kristi evangelium äro alltså lag och profeter *med*, men såsom knoppen är med uti blomman. I Kristus gingo lag och profeter sekundligen över i evangelium. Knoppen slog ut i blomman, så att doften kändes i hela Kanaans land; och folket *häpnade* över den nya förkunnelsen (Matt 7:28).

Med Johannes och Kristus växlas alltså ämbeten och förbund. Evangelii ämbete träder i stället för lag och profeters ämbete; det nya förbundet, det förblivande, träder i stället för det gamla förbundet, det försvinnande (2 Kor 3:12–18).

Så försvann Gud lag. Ty han försvinner blott genom att *ske, fullbordas*. Blott så *ändas* han, *förgås han*. Han tystnar aldrig, förrän allt i honom är skett.

Men då allt i lagen är skett, då är lagen tyst; ty då är han död. Så dogo lag och profeter i Kristi död. Ty där fingo de ut fullkomlig fullbordan mitt i lagens förbannelse. På deras grav stå de orden: **Det är fullkomnat.**

Men icke försvunno de. »Fader, i dina händer befaller jag min ande.» I den anden levde de, såsom »**Andens lag**».

I den anden nedstego de i dödsrikets båda rum, såsom »**Andens lag**». I den anden uppstodo de, såsom »**Andens lag**». I den anden foro de till himlen, såsom »**Andens lag**». I den anden tronsattes de, såsom »**Andens lag**». I den anden återkommo de på pingstdagen, såsom »**Andens lag**». I den anden frigjorde de, såsom »**Andens lag**», 3 000 själar från syndens och dödens lag. I den anden frigöra de alltjämt, såsom »**Andens lag**», människosjälar från syndens och dödens lag och från Sinai lag. Och i den anden frigöra de, såsom »**Andens lag**», en gång hela skapelsen från syndens och dödens lag. Detta är evangelii frälsning.

Ty se nu en människa. Lagen hänger efter. Krav, hotelse och förbannelse utan ände och tal. Och han tystnar icke, förrän allt till punkt och pricka är skett, fullbordat, fått ände även i människan. Men förr sätter jag Kinnekulle på månen, än jag sätter rättfärdighetsände på lagen.

Blott en enda utväg: att som Paulus släppa in honom i hjärtat såsom »**Andens lag**», eller att tro med hjärtat, så att han blir skriven i hjärtat och lagd i bröstet. Därmed förlåter Gud missgärningen och kommer synden icke mer ihåg (Jer 31: 33, 34). Och just denna lagskrivning och lagläggning, som inbegriper syndernas förlåtelse, *är, är, är* det nya förbundet (jfr Heb 10:16, 17).

På grundvalen av Sinai lag slöt Gud förbundet med det gamla Israel; på grundvalen av »**Andens lag**», vorden bröst- och hjärtelag, sluter han förbundet med det nya Israel. Lagen är huvudlinjen i både gamla och nya testamentet. Båda förbunden förbinda med Gud genom lag.

Och i och med denna förbundslag i hjärta och bröst är lagen skedd, fullbordad och rättfärdighetsändad även i människan. Hon är grenlag i »Andens stamlag». Lagen har dött i henne såsom sinailag och uppstått i henne såsom »**Andens lag**». Nu är han tyst. Ty nu *är* människan i Kristus Jesus, som med »**Andens lag**» tystat honom för alltid. Och i den mån hon är inne i Kristus Jesus, *är* hon »**Andens lag**», och i samma mån råder hon över syndens och dödens lag. Hon övervinner i samma mån, som hon är inne i övervinnaren.

Sålunda *är* Kristus Guds lag i personlig gestalt. Han *är* tubudskärleken, tubuds rättfärdigheten, tubudsnåden, tubudsanden med slaktmärket, vilket allt är »Andens lag», som är tubudslagen på den himmelska härlighetens middagshöjd. Och evangelium är ordet om Kristus, *i vilket ord han själv är*. Och så blir evangelium till sitt väsen och innehåll just tubudskärleken, tubuds rättfärdigheten, tubudsnåden,

tubudsanden med slaktmärket, vilket allt är »Andens lag», som är tubudslagen på den himmelska härlighetens middagshöjd. Så rikt, så väldigt är evangelium. Blott det får vara vad det är. Men under det 6:e huvudets tid är det undanträngt av skökans budlösa ormevangelium.

4

Lagen och lärjungarna

Därför, den som upphäver ett av de minsta bland dessa bud och lär människorna sådant, han skall räknas för en av de minsta i himmelriket; men den som håller dem och lär människorna sådant, han skall räknas för stor i himmelriket. Ty jag säger eder, att om eder rättfärdighet icke övergår de skriftlärdes och fariséernas, så skolen I icke inkomma i himmelriket (Matt 5:19, 20).

Detta är allvarliga och djupt ingripande ord. Med dem binder han för alla tider sina lärjungar vid Guds bud, sådana de äro andebud eller »Andens lag» i honom. Ja, han helt enkelt sätter budens hållande såsom villkoret för inträde i himmelriket och såsom måttstock på människovärdet inför Gud.

Han predikar aldrig människorna bort från Guds bud till någonting annat, som skulle vara evangelium vid sidan av buden, såsom skökoevangelisterna göra. Nej, Kristus känner intet annat evangelium än budevangeliet. I det inlägger han riksrikedomen för de fattiga, hugsvalelsen för de bedrövade, det tillkommande jordearvet för de saktmodiga, mättnaden för de hungrande och törstande, friheten för de fångna och förtryckta och synen för de blinda (Matt 5:3–6; Luk 4:18). Ty budet och livet äro för Kristus ett. Frälsningen lägger han i budet, aldrig utanför det. Ty budet ligger i hans ande, och utan denne ande hör ingen honom till.

Bergspredikan innehåller Guds bud. Henne sätter han i stället för lag och profeter. Hon är »Andens lag» eller den 7:e anden, sådan han kommer till sin fulla rätt i den människan Kristus Jesus. Också kände sig åhörarna stå inför någonting alldeles nytt, fastän de stodo inför Guds bud, som de ofta hade hört. Här grepo buden in såsom andebud i deras naturlige bud-ande och det med en överjordisk, en gudomlig andekraft och andemakt, så att de »häpnade». Det är budevangeliet.

I full överensstämmelse med profetian om det nya förbundet fordrar Kristus bröst- och hjärtelagens rättfärdighet såsom villkor för inträde i himmelriket: *»Ty jag säger eder, att om eder rättfärdighet icke övergår de skriftlärdes och fariséernas, så skolen I icke inkomma i himmelriket.»*

Och huru skall lärjungarnas rättfärdighet övergå *deras* rättfärdighet? Jo, deras rättfärdighet var andelös, lärjungarnas rättfärdighet skall vara andefull. Skillnaden ligger i den 7:e anden. De förra voro rättfärdiga utan rättfärdighetens ande, lärjungarna skola vara rättfärdiga i och genom rättfärdighetens ande. De förra voro rättfärdiga efter bokstaven, alltså utvärtes rättfärdiga. Det skola lärjungarna ock vara. Men de måste vara *mer*, vara även *invärtes* rättfärdiga, rättfärdiga genom bröst- och hjärtelagen. Den och blott den förer in i himmelriket, ty han är

förbundslagen. Hjärterättfärdigheten, renhjärtenheten, är den plus-rättfärdighet, genom vilken en lärjunge i alla tider måste övergå »fariséer och skriftlärd».

In i himmelriket kommer ingen genom en blott tillräknad kristusrättfärdighet. Det ser du ju tydligen här. Och det ser du ock av detta ord: Blott den, som gör min Faders vilja, skall inkomma i himmelriket (Matt 7:21). Och det ser du även av slutordet: Blott den, som gör dessa mina ord, d.v.s. bergspredikan, han är den kloke byggningsman, vars hus aldrig faller (7:24, 25).

Nej, himmelriket *är* rättfärdighet i den helige anden. Och för inträdet i det kräves rättfärdighetens liv, rättfärdigheten själv i gestalten av rättfärdighetens ande, som är »Andens lag». Men här storma skökoevangelisterna fram med den blott tillräknade rättfärdigheten och fördärva mångtusen själar.

Kristus sätter budens hållande såsom måttstocken på människovärdet inför Gud: »*Därför, den som upphäver ett av de minsta bland dessa bud och lär människorna sådant, han skall räknas för en av de minsta i himmelriket; men den som håller dem och lär människorna sådant, han skall räknas för stor i himmelriket.*» (5:19)

Så allvarligt, så djupt ingripande och så avgörande för människans hela evighet är hållandet eller upphävandet av även det minsta bud. Och varför? Jo, just emedan evangelii bud äro en ande, en andelag, ett oupplösligt helt. I varje bud, stort eller litet, bor rättfärdighetens ande, den 7:e anden. Och i och genom denne ande bor Gud i människan. Han vilar över och i sina bud, sådana de äro bröst- och hjärtelag i henne. Intet bud är så litet, att icke den oändlige bor i det och vilar i det; men han måste fly ut ur det, när det icke hålles. Ingen plikt är så ringa, att icke himlen rymmes i den, men han måste utrymma den, då plikten icke fylles. Ingen gärning är så obetydlig, att icke min eviga salighet slår en rot uti den; men i icke-gärning eller i ogärning blir hon rotlös.

Budet och anden äro ett. Så långt jag håller budet, så långt håller jag anden kvar. Så långt jag slarvar bort budet, så långt slarvar jag bort anden. Hållet bud är ett plus i min 7:e ande, icke-hållet bud är ett minus i honom. Genom budhållning växer han, genom budsläppning krymper han. Och han kan krympa *så*, att jag har ingenting kvar av honom. Och då har jag också ingenting kvar av Guds välbehagliga inneboende i mig. Och då är förbundet upphävt i och med mitt upphävande av förbundslagen.

Genom bristande budhållning blir jag liten, en förkrympt stackare i himmelriket, med fara att falla därur. Genom trogen, evangelisk budhållning blir jag stor. Och blott genom en sådan budhållning kan jag nå den storhet, som Gud skapat och ämnat mig till. Större kan jag icke bliva. Men mindre kan jag bliva, såsom vi se i vår text. Och det har evighetsdigra följder för mig. Härom mer i vårt 9:e kapitel.

Människa, människa! Din Jesus gick i döden för Guds bud. Även för det minsta gav han sitt liv för att förvandla det i evangelium åt dig. Kan du slarva med de bud, som drypa av hans hjärteblod, och därmed slarva bort dig själv för tid och evighet?

IV

Sions lag

Och. *det skall ske i kommande dagar, att det berg, där Herrens hus är, skall stå fast grundat såsom det yppersta bland bergen och vara upphöjt över andra höjder, och alla hednafolk skola strömma dit. Ja, många folk skola gå åstad och skola säga: »Kommen, låtom oss draga upp till Herrens berg, till Jakobs Guds hus, att han må undervisa oss om sina vägar, så att vi kunna vandra på hans stigar.»* **Ty från Sion skall lag utgå och Herrens ord från Jerusalem** (Jes 2:2, 3; Mik 4:1, 2).

Guds lag är hela skapelsens bergfasta väsen, alltings eviga »granit». Såsom en bild därav bor lagen på bergen och går fram på bergen genom alla tider och evigheter. Och hans berg äro sju. De visa oss lagens heliga historia. Låt oss kasta en blick på dem.

De 7 bergen

1

Paradisberget

På det »heliga gudaberget» stod lagen skriven i människans ande. Buden hängde som ädelstenar på kärlekens band. Och de sutto i allt och på allt, så att det gnistrade överallt. Människan hade blott att av bandet knyta krans och att i kärlekens rundgång behålla buden på bandet. — Det berget är ännu barnens berg. På det hörer himmelriket dem till.

Men ormen kom med själviskhetens band. Och då detta togs, brast det förra. Kärleken släcktes, och därmed slocknade ädelstenspärlorna. Gudaberget höljdes i natt.

Ormens bud trädde upp på ormbandet. Och i det bandet och efter de buden gick människan på syndens och dödens lag-väg.

Evangelii frö inkastades på jorden: ormens huvud skall krossas under själva ormbettet. Det blev nattens ledande stjärna till Betlehem.

Ormens huvud är syndens och dödens lag-huvud: vilddjurets första, största och yppersta bud: den firsidiga allkärleken till det skapade. Det krossades av Kristus på korset genom Guds lag-huvud: hans första, största och yppersta bud: den firsidiga all-kärleken till skaparen. Därmed vart paradislagen fullbordad, försonad och helgad. Och därmed öppnades paradiset portar. Men vägen dit in är paradislagen, sådan han vart »Andens lag» i Kristus. Upp på det heliga berget stiger ingen utan bergets lag i hjärta och bröst. Allt, som icke har den, faller för kerubernas svärd.

2

Sinai berg

Här skrev Gud sin lag på stentavlorna (5 Mos. 9: 10). Och dessa lades i förbundsarken, som stod i »det allraheligaste» (1 Kon 8:9; Heb 9:4).

Och denna lag var det dyrbaraste och käraste, som det gamla förbundets heliga ägde på jorden. Om densamma sjöngo de så (Ps 19:8–11):

*Herrens lag är utan brist
och vederkvicker själen;
Herrens vittnesbörd är fäst
Och gör den enfaldige vis.
Herrens befallningar äro rätta
och giva glädje åt hjärtat;
Herrens bud är klart
och upplyser ögonen.
Herrens fruktan är ren
och består evinnerligen;
Herrens rätter äro sanning,
allesammans rättfärdiga.
De äro dyrbarare än guld,
ja, mer än fint guld i mängd;
de äro sötare än honung,
ja, mer än renaste honung.*

För dessa fromma var alltså Sinai lag icke blott dödande utan även livgivande. Den gav vederkvickelse åt själen och glädje åt hjärtat och var sötare än honung, sade de. De lade alltså frälsningen *inom* Guds bud, icke utanför dem. Från skökans lagförakt och laghat och budlösa frälsning höllo de sig rena.

Lagen var för dem icke blott en bokstav, utan en ande, nämligen Herren Sebaots lag-ande, som de i hjärtetro mötte i Guds lag. Och denne lag-ande stod iklädd Kristus redan i Guds eviga råd och på fallets dag och sekundligen inför alla dessa fromma. Och det var denne lag-ande eller lag-Kristus, som i samband med hela det gamla förbundets lagordning organiskt uppgick eller försvann i den köttvordne Kristus (Joh 1:14), såsom det lägre försvinner i det högre, såsom t.ex. knoppen försvinner i blomman.

Det var alltså den gammaltestamentlige lag-Kristus, som de fromma mötte i Sinai lag. Det var han, som gjorde buden sötare än honung. Han var lag-anden, i vilken buden voro det gamla förbundets livsvatten. Så var han den andliga klippan, ur vilken de drucko (1 Kor 10:4).

Men såsom blott gammaltestamentlig lag-Kristus kunde han icke »lägga lagen i bröstet och skriva den i hjärtat», det är, han kunde icke i gestalten av nytestamentlig lag-Kristus bo i deras hjärtan. Men han kunde genom sin krav-ande bo i dem och stundom så vederkvicka, glädja och fylla dem med sitt lag-andevatten, att de kunde tydligt förutse, vad det nya förbundets lagläggning och lagskrivning skulle bli. Och så blev deras lag-Kristus även löftes-Kristus, lag-anden blev löftes-anden eller den utlovade anden. Och i fullkomlig överensstämmelse härmed sammanfattar Kristus hela det gamla förbundets frälsningslöfte i detta enda: Faderns löfte om den helige anden (Apg 1:4, 5), vilken ande gavs på pingstdagen, som är lagläggningens och lagskrivningens dag.

Sålunda var Sinai lag själva löftet för de fromma. Märk det! Den stod inför dem såsom en härlig profetia om att i tidens fullbordan bli va bröst- och hjärtelag, som är »Andens lag». Och i detta laglöfte sammanfattade de all Guds nåd, hela Guds frälsning i de kommande dagarnas förbund. Så t.ex. i detta ord, som vi redan anfört:

Detta är det förbund, som jag skall sluta med Israels hus i kommande dagar, säger Herren: Jag skall lägga min lag i deras bröst, och i deras hjärtan skall jag skriva den, och jag skall vara deras Gud, och de skola vara mitt folk (Jer 31:33).

Det är just löftet om Sinai lag, vorden »Andens lag», som gör fri från syndens och dödens lag. Och »detta är» det nya förbundet, står där. Ser du det?

Samma härliga andelagslöfte uttryckes även så:

Jag skall giva dem hjärtan till att känna, att jag är Herren; och de skola vara mitt folk, och jag skall vara deras Gud. Ty de skola omvända sig till mig av allt sitt hjärta (Jer 24:7).

Det är just löftet om det nya förbundets hjärta, som är ett verkligt förstabudshjärta, ett allt-hjärta, varefter det suckades oavslåtligen i det gamla förbundet. Ett sådant hjärta giver Gud just genom att giva och skriva sin lag i hjärtat.

Samma härliga andelagslöfte uttryckes även så:

Jag skall giva dem alla ett och samma hjärta och lära dem en och samma väg, så att de frukta mig beständigt; på det att dem må väl gå och deras barn efter dem. Och jag skall sluta med dem ett evigt förbund, så att jag icke upphör att följa dem och göra dem gott; och min fruktan skall jag ingiva i deras hjärtan, så att de icke vika av ifrån mig. Och jag skall hava min fröjd i att göra dem gott och skall plantera dem i detta land med trofasthet av allt mitt hjärta och av all min själ (Jer 32:39–41).

Det är återigen löftet om det nya förbundshjärtat med Guds lag i sig. Och i det hjärtat ingiver Gud sin beständiga abba-fruktan, så att det icke viker av ifrån honom. Och det är »ett och samma hjärta» hos alla äkta förbundsborn. Det är icke det fnurriga och skrupna partihjärtat, som är skökohjärtat. — Och dessa förbundshjärtan hava alla »en och samma väg», som är bröst- och hjärtelagens väg. Och alla hava de en Gud, som »icke upphör att följa dem», och som »har sin fröjd i att göra dem gott av allt sitt hjärta och av all sin själ»; alltså en Gud, som älskar människan »av allt sitt hjärta och av all sin själ». Det övergår alla mänskliga tankar. Här är rum blott för ett: tillbedjan.

Samma härliga andelagslöfte uttryckes även så:

Jag skall giva dem alla ett och samma hjärta, och en ny ande skall jag ingiva i dem; jag skall taga bort stenhjärtat ur deras kropp och giva dem ett hjärta av kött, så att de vandra i mina stadgar och hålla mina rätter och göra efter dem; och de skola vara mitt folk, och jag skall vara deras Gud (Hes 11: 19, 20).

Det är återigen löftet om det nya förbundshjärtat med Guds lag i sig eller om den nye förbundsanden, som är Kristi första- och andrabudsande eller »Andens lag», vorden bröst- och hjärtelag. Och det skall vara ett hjärta av kött, d.ä. paradiskött. Det är ett mjukt hjärta i motsats till stenhjärtat med stenlagen i sig, vilken är syndens och dödens lag.

Samma härliga andelagslöfte uttryckes även så:

Jag skall stänka rent vatten på eder, så att I bliven rena; jag skall rena eder från all eder orenhet och från alla edra smutsudar. Och jag skall giva eder ett nytt hjärta och giva en ny ande i edert bröst: jag skall taga bort stenhjärtat ur eder kropp och giva eder ett hjärta av kött. Jag skall giva min ande i edert bröst och så göra, att I vandren i mina

stadgar och hållen mina rätter och gören efter dem.

(Hes 36:25–27)

Det är återigen löftet om det nya förbundshjärtat med förbundslagen eller förbundsanden i sig. Denne lag-ande, som är Kristi ande, innehåller det nya förbundsvattnet. Och det är första- och andrabudsvattnet, som först och främst renar från alla smutsgudar eller mergudar, så att Gud blir En och ingen mer.

Och detta härliga andelagslöfte förbindes med »Herrens tjänare» och uttryckes även så:

Ja, av den vedermöda hans själ har utstått skall han se frukt och så bliva mättad; genom sin kunskap skall han, den rättfärdige, min tjänare, göra många rättfärdiga, i det han bär deras missgärningar (Jes 53:11).

Här har vi grundvalen för det nya förbundshjärtat. Den är Lammet eller Herren den rättfärdige. Och han gör rättfärdig just genom att i och med sin försoningsande, som är första- och andrabudsanden med slaktmärket, lägga Guds lag i bröstet och skriva den i hjärtat, eller genom att med »Andens lag» göra fri från syndens och dödens lag, som är stenhjärtat. Och någon annan *personlig* rättfärdiggörelse än lagläggningen och lagskrivningen, som innesluter reningen i förbundsvattnet eller förlåtelsen i förbundsblodet, känner icke skriften. Ty just detta *är, är, är* det nya förbundet. Märk det!

Vi se alltså, huru ihärdigt och eftertryckligt profetian utpekar det nya hjärtat såsom varande själva den nytestamentliga frälsningen. Men skökan har funnit upp en »fullkomlig frälsning» *utanför* det nya förbundshjärtat, *utanför* födelsen, genom en blott tillräknad, icke bröstlagd och hjärteskriven rättfärdighet. Och så tager hon det nya hjärtat såsom ett följdsläp till denna utanför-frälsning. Just det som profetian sätter såsom själva frälsningen, det sätter hon såsom *följd* av frälsningen. Just det, om vilket profetian säger: »Detta *är* det nya förbundet», om det säger skökan: »Detta *följer* på det nya förbundet, vilket slutas på grundvalen av Kristi blod såsom ett blott och bart straffsummeblod.» Och detta följdhjärta låter vänta på sig. Det släpar och släpar och blir allt längre och längre efter, tills det icke mer synes till eller sättes i fråga. Så räddar skökan sitt liv. Ty det nya hjärtat är hennes död.

Det gamla förbundets frälsningslöfte var alltså löftet om Sinai lag, vorden bröstlag med bröstrening och hjärtelag med hjärterening.*

Detta härliga andelagslöfte utfingo icke de fromma här på jorden, utan först i dödsrikets paradis. Men det bar dem under pilgrimsfärden genom det främmande landet. Ty de fingo ofta en försmak av detsamma, så att de kunde »skåda och hälsa det i fjärran» (Heb 11:13). Och i detta löfte, som gjordes levande för dem genom den inneboende krav- och vederkvickelseanden, lagens gammaltestamentlige, blott droppande honungsande, dogo de dagligen från syndens och dödens lag och höllo Guds lag, så långt som det på förkristlig ståndpunkt var möjligt. Och i den andens förbundsvatten åtnjöto de den gammaltestamentliga reningen eller förlåtelsen. Men denna förlåtelse ställde de icke i strid mot Guds lag eller till befrielse från Guds lag eller

* Det finns mer i ett bröst än hjärtat.

till nedrivande av vad lag-anden byggde upp i dem; utan de ställde förlåtelsen i lagens tjänst, till lagens upprättande, hållande och helgd. Ty så lärde och sjöngo de (Ps 130:4):

*Hos dig, Herre, är förlåtelse,
på det att man må frukta dig.*

3

Saligheternas berg

Här predikar Kristus paradislagen och Sinai lag, sådana de sekundligen voro ande och liv i honom. Här är Sinai lag flyttad från stentavlorna in i Jesu hjärta och bröst.

Milt ljuder det därför ett 9-faldigt »salig» och ett 16-faldigt »eder Fader».

Buden strömma fram ur hans innersta såsom floden av livets vatten, såsom den 7:e anden, sötvattnet, evangelium.

Men bergspredikan, sådan han här uttalar henne, är icke frukt-evangeliet, utan frö-evangeliet. Hon var »Andens lag» med begynnande utgreningskraft från djuret och begynnande ingreningskraft i sig. Men hon hade ännu icke upplöst syndens och dödens världslag in i blodet och kunde därför ännu icke frigöra från hans övermakt i blodet. Han var ännu icke »fördömd i köttet». Hade Kristus slutat sitt frälsningsverk, då han här sade amen, då hade grenarna dött.

Men *nu, nu* är hon det hela och fulla fruktevangeliet. Ty hon har dött och uppstått i Kristus och kan ingrena till en lika död och uppståndelse. Nu uttalar han henne icke längre från det tredje berget, utan från den himmelska härlighetens middagshöjd. Därifrån kommer hon som det fulltoniga evangeliet.

Möter du henne med steget-ut-tro, då väller hon fram som livets vatten från Guds och Lammets tron och gör sig en källa i ditt innersta med ut-strömmar av levande vatten i hedmarken och dödshavet.

Möter du henne med all- och helhjärtetro, då lägger hon sig så ljuvligt i ditt bröst och skriver sig så milt i ditt hjärta såsom »Andens lag».

Men möter du henne med otro eller bråkdeltro, då ställer hon sig inför dig såsom blott sinailag, såsom din tuktomästare, tills hon får bliva din frälsomästare.

Härav kommer det sig, att de flesta troende icke kunna höra och se något annat i bergspredikan än sinailag eller på sin höjd ett frö-evangelium, som blott väcker längtan efter hennes ande och liv och blott giver sig fläktvis och provvis för någon stund eller liten tid.

Bergspredikan är bröstlagen, som kräver hela bröstet, hjärtelagen, som kräver hela hjärtat. Men »smuts-gudarna» äro kära. De flesta behålla åtminstone någon av dem. Men då är Gud icke En, hans namn icke Ett. Och så länge står människan utanför det nya förbundet.

4

Förklarings berg

Här se vi härlighetens middags-Kristus i en liten förskotterande skymt. »Han förvandlades inför dem: hans ansikte sken såsom solen, och hans kläder blevo vita såsom ljuset» (Matt 17:2).

Det är »Andens lag», som tränger ut genom blodet och kroppen, så att de bliva andeblood och andekropp för en liten stund.

Här bryter rättfärdigheten ut i bländande vithet. Ty rättfärdighet är fördold härlighet; och härlighet är uppenbar rättfärdighet.

Detta var Kristi naturliga död eller bortgång från jorden; den milda frö-döden, förvandlingen.

På något motsvarande sätt »dogo» Henok och Elias. Och så hava måhända även andra »dött». Och så »dö» måhända några i varje tid. Vissa förhållanden tyda därpå.

På detta berg stå Moses och Elias, representanterna för lag och profeter. De hade haft Guds lag så utsägligen kär, själva hållit den och lärt andra att hålla den, och därför blevo de förbundets tvenne stormän. De hade smakat lagens löfte och levat på detsamma. Och nu stå de inför det. Och det står inför dem i gestalten av härlighetens första- och andrabudsmänniska.

Knoppen är vorden blomma, eller fröet är vordet frukt, eller »Andens lag» är vorden middagens sol för en liten stund.

Blott för en liten stund. Ljuset drager sig åter in i hans ande. Det svarta dödsmolnet höjer sig nu fort vid horisonten. Men ljusstyrka till dess skingrande är samlad. Syndens och dödens lag-ande rycker honom in på livet. Men Tabors vita andelag har förberett själva blodet och kroppen för denne andes upplösning. Den naturliga »döden» på det 4:e berget har vigt den rättfärdige till den onaturliga döden på det 5:e berget: den bittra frödöden, den sönderslitande förvandlingen.

5

Dödens berg

Jerusalem ligger på en bergshöjd. Så kunna vi tala om dödens berg.

Här tronar Guds lag såsom den personliga lagen, Kristus-Lagen, Sinai båda tavlor såsom firsidig förstabudskärlek och tusenfaldig andrabudskärlek mitt i lagens förbannelse.

Allt hängde på andelagsfröet: att han stod felfritt, budenligt och budfullt lag-ande-Lamm ut i blodet och kroppen, ut i fingrar och tår. Den minsta budsläppning, den minsta brist i kärlekens lag-vara och lag-göra — och allt hade varit förlorat; ty då hade andelagsfröet dött, mistat sin evighetsgrodd; och därmed hade hela världen sjunkit i evighetsdöd.

Här led han allt det lidande, som Satans, vilddjurets och skökans synd-, skuld-, och straffandelag fick och måste tillfoga honom. Och i sin synd-, skuld- och straffria andelag upplöste han stamvis denna syndens och dödens lag. Så blev »Andens lag» segerlagen, övervinnarelagen, försoningens lag, förbundets lag i hans blod.

Denna lag är lösepenningen. På dess ena sida stå de orden:

Fullbordad förstabuds rättfärdighet i liden förstabuds förbannelse;

och på dess andra sida de orden:

Fullbordad andrabuds rättfärdighet i liden andrabuds förbannelse.

Med denna tvåsidiga andelagspenning, som är Kristus själv, är hela mänskligheten stamvis »friköpt» från syndens och dödens lag och från Sinai lag.

Med denna andelagspenning, som är Kristus, är Gud själv rättfärdig, nämligen först och sist och framför allt rättfärdig såsom **Fader**. Ty han har själv gjort den penningen åt oss i Kristus: både släppt till metallen, som är sonens silver- och guldhjärta, och låtit denna metall upptaga i sig all världens andelagslag, utan att »nedslaggas», samt i noga beräknad och övervakad lidandeseld låtit »utslagga» och stöpa och prägla honom och genom härliggörelsen kröna honom till gångbart försoningsmynt. Och därmed har Gud gjort allt vad han såsom **Fader** kunnat göra för oförståndiga och bortgångna barn. Detta är faders rättfärdigheten genom Kristus. — Och genom samma tvåsidiga andelag är han ock rättfärdig såsom **lagstiftare**. Ty genom den har han *stamvis* fått ut det oeftergivliga lagkravet, som är lagens fullbordan eller lagen vorden människa, och får även *grenvis* ut det genom lagläggning i bröstet och lagskrivning i hjärtat ända in till kärlekens fullkomliga lagvara och lag-göra på den nya jorden. — Och genom samma tvåsidiga andelag är han ock rättfärdig såsom **domare**. Ty i densamma är lagens förbannelse liden och upplöst, så långt Guds heliga kärleksvrede det krävde. Därmed är lagens heliga majestät stamvis upprättat, försonat och helgat i Kristus.

Genom »Andens lag» är alltså Gud både själv rättfärdig och kan göra den rättfärdig, som tror på Jesus till förbundsmässig lagläggning och lagskrivning (Rom 3:21–26).

Människan har syndat mot sin bröst- och hjärtelag; och hon kan frälsas endast genom bröst- och hjärtelagen i Kristus. Aldrig på annan väg. Och därför består det nya förbundet i ingenting annat än i denna invärteslag, som förer med sig syndernas förlåtelse och överträdelsernas icke-ihågkommande av Gud. Så enkel och lättfattlig är människans frälsning; men så allvarlig och så outgrundligt djup är den.

6

Himmelsfärdens berg

Det är Oljeberget (Apg 1:4–12; Luk 24:51). Och på det står personlagen Kristus invid middagstimmen. Fröet har skjutit stängel och satt frukt.

Och här drager han upp lagens heliga linje för sista gången. Därvid går han tillbaka till Johannes, med vilken lag och profeter slutade: »*Johannes döpte i vatten*» (Apg 1:5). Och strax insätter han det, som skall stå i stället för lag och profeter: »*men I skolen döpas i helig ande icke många dagar härefter*». I detta ande- och eldsdop hade också Johannes sammanfattat hela Kristi sändning och hela det nya testamentets frälsning (Matt 3:11, 12).

Detta andedop kallar Kristus Faderns löfte om anden. Och på det hade han ofta visat; och starkt betonat (Joh 14:26; 15:26; 16:7; Luk 24:49).

Han kallar det ock för kraftbeklädningen från höjden

(Luk 24:49; Apg 1:8). Ty det är »Andens lag», som giver kraft till seger över syndens och dödens lag.

Detta löfte är barnskapet, för vilket han kom i världen.

Detta löfte är Kristi ande, utan vilken ingen hör Kristus till.

Detta löfte är hjärtats omskäreelse genom anden i stället för omskäreelsen på köttet (Rom 2:29).

Detta löfte är andens nya väsende med den nya tjänsten, i stället för bokstavens gamla väsende med den gamla tjänsten (Rom 7:6).

Detta löfte är det nya förbundets lag: bröstlagen med bröstrening, hjärtelagen med hjärterening.

Sedan han så för sista gången, på det 6:e lagberget, dragit upp lagens linje genom alla tider och alla evigheter, för lärjungarna, så välsignar han dem. Och när han sagt amen, lyftes han upp över jorden. Och nu klinga alla harpor i det nedre paradiset alla regioner. Högtidsskaran står ordnad. Den förstfödde från de döda i spetsen. Därefter det gamla förbundets heliga folk och alla fromma hedningar från östan och västan. Den nya sången brusar som stora vatten. Uppåt, uppåt stiga de alla genom himmel efter himmel. Och alla strömma in, under alla himlars jubel, genom det himmelska paradiset port, som det ande- och budfulla blodet slog upp på dödens berg.

7

Sions berg

Från det 6:e berget steg personlagen Jesus Kristus upp på det 7:e berget. Det kallas i vår text Sions berg. Och det ligger i den levande Gudens stad, det himmelska Jerusalem (Heb 12:22).

Sions berg är paradiserberget, men icke sådant det var i begynnelsen: det heliga morgonberget; utan sådant som det blivit genom lagens fullbordan i Kristus; det heliga middagsberget.

Sedan Guds lag passerat de 6 bergen, har han alltså för evigt tagit plats på Sions berg.

På detta himmelska tronberg står han nu i evig härlighet, kraft, makt och majestät.

På detta himmelska tempelberg bor han nu såsom Sions lag eller »Andens lag», såsom evangelium, såsom nåden i Kristus Jesus.

På det 7:e berget hava vi alltså *nu* Guds lag. Där skola vi söka honom. Blott *där* är han frälsande lag, som gör fri från syndens och dödens lag och från Sinai lag.

På detta Sions berg visa profeterna fram med samstämmighet och väldig kraft. Ty det är det nya förbundsberget, såsom Sinai var det gamla. Blott på detta berg slutas förbundet i Lammets ande- och budfulla blod, paradiserblodet. Blott här lägges lagen i bröstet och skrives i hjärtat.

På detta berg äro alla Herrens heliga samlade. »De stå med Lammet på Sions berg.» De vandra i ökenlandet och äro världens utskum och avskrap, den lilla stenen, på vilken alla spotta; men i anden *äro* de komna till Sions berg och till den levande Gudens stad.

Och på Sions berg skola alla jordens folk samla sig till sist. Låt oss än en gång höra profeternas härliga ord om detta härliga berg:

»Och det skall ske i kommande dagar, att det berg, där Herrens hus

är, skall stå fast grundat såsom det yppersta bland bergen och vara upphöjt över andra höjder, och alla hednafolk skola strömma dit. Ja, många folk skola gå åstad och skola säga: »Kommen, låtom oss draga upp till Herrens berg, till Jakobs Guds hus, att han må undervisa oss om sina vägar, att vi må kunna vandra på hans stigar.»
Ty från Sion skall lag utgå och Herrens ord från Jerusalem.»
 (Jes 2:2, 3; Mika 4:1, 2)

Sålunda: från Sions berg, från det himmelska Jerusalem, skall Guds ord, Guds lag, utgå i de kommande dagarnas förbund. Och det är våra dagar och vårt förbund. Människa, lägg märke till detta.

Alltså fram till det 7:e berget! Upp till det yppersta berget bland bergen; upp till höjden över andra höjder!

Stanna icke vid stationsbergen på lagens väg genom tiderna. Nej, »kommen, låtom oss draga upp till Herrens berg, att han må undervisa oss om sina vägar, att vi må kunna vandra på hans stigar.»

Natt med bleka stjärnor omsluter paradiset. Morgonstjärnan lyser på Sinai. Morgonsolen strålar på Saligheternas berg. Evighetens dag inbryter för en stund på Tabor. På Golgata är solförmörkelse och molnupplösning. På Oljeberget träder solen fram i segerrik förmiddagsglans. På Sions berg står hon på evig middagshöjd.

Stanna icke vid nattens töckniga stjärnor, naturandelagens flämtande ljus; icke vid morgonstjärnan; icke vid morgonsolen; icke vid en glimt av evighetens sol; icke vid skymd långfredagssol; icke vid uppstigande förmiddagssol — vid ingen av dem få vi stanna. Alla dessa ljusberg äro goda; men intet av dem är det bästa, det högsta, »det yppersta». Utan det är Sions berg. I det äro alla 6 bergen med, såsom knoppen är med uti blomman. I det ha de alla gått upp såsom fröet har uppgått i frukten. »Kommen, låtom oss draga upp till Herrens berg, att han må undervisa oss om sina vägar, att vi må kunna vandra på hans stigar.»

Sålunda: I det gamla testamentet utgick Guds lag från Sinai berg. I det nya testamentet utgår Guds lag från Sions berg.

I det gamla förbundet »**talade Gud på jorden**»;

i det nya förbundet »**talar Gud från himmelen**» (Heb 12:25).

Människa, lägg märke till detta!

Här ha vi alltså skillnaden mellan »lag och evangelium». Den är, som vi se, icke skillnaden mellan ett lagord och ett icke-lagord; utan den är skillnaden mellan ett lägre lagord och ett högre lagord, mellan ett **sinaiord** och ett **sionsord**.

Skillnaden mellan lag och evangelium är icke skillnaden mellan lag och någonting icke-lag, utan den är skillnaden mellan lag och lag, mellan **sinailag** och **sionslag**, mellan vanmäktig lag och allsmäktig lag, mellan *bokstavslag*, som *icke* kan göra fri från syndens och dödens lag, och *andelag*, som *kan* göra fri från syndens och dödens lag.

Det gammaltestamentliga löftet är icke ett löfte om frälsning vid sidan av Guds lag; utan ett löfte om frälsning *i* Guds lag och *med* Guds lag och *genom* Guds lag, nämligen *i*, *med* och *genom* bröstlagen med

bröstrening och hjärtelagen med hjärterening.

Vi se ju, att redan det första löftet på jorden: kvinnosädens söndertrampande av ormens huvud under ormbettet, innehåller precis detsamma, som Sinai lag kräver och Sions lag giver, nämligen: krossande hæl på ormens huvud vid vart och ett steg och det ända in i martyrdödens ormbett.

Och det stora löftet om Abrahams välsignelse är enligt Paulus just löftet om anden, vilken i sig har Sions eller »Andens lag», som frälste Paulus och gav honom Abrahams välsignelse (Gal 3:14; Rom 8:2).

Det gammaltestamentliga löftet är ett löfte om Guds lag, *utgående från Sion*, eller om Guds ord, *utgående från Jerusalem*; alltså ett löfte om en lag, som är evangelium, i stället för en lag, som icke är evangelium.

Alltså är skillnaden mellan lag och evangelium icke skillnaden mellan ett ord, som kräver, och ett ord, som efterskänker det krävda; utan den är skillnaden mellan ett ord, som kräver, och ett ord, som både kräver och *giver* det krävda;

icke skillnaden mellan ett ord, som kräver lagfullbordan, och ett ord, som efterskänker lagfullbordan; utan skillnaden mellan ett ord, som kräver lagfullbordan, och ett ord, som både kräver och *giver* lagfullbordan genom ingrening i Sions lag, som är »Andens lag»;

icke skillnaden mellan ett budord och ett budlöst »nådesord», utan skillnaden mellan ett budord och ett *budfullt* nådesord;

icke skillnaden mellan lag och lagtombåd, utan mellan lag och lagfull nåd.

Korteligen: Skillnaden mellan lag och evangelium är skillnaden mellan allt Guds ord såsom gammaltestamentligt ord och allt Guds ord såsom nytestamentligt ord; eller: mellan allt Guds ord såsom talat på jorden och allt Guds ord såsom talat från himmelen; mellan jordeordet från jordeberget och himmelsordet från himmelsberget.

Där är alltså en himmelshög och en evighetsoändlig skillnad mellan Sinai lag och Sions lag mellan lag och evangelium.

Visserligen är Sinai lag och Sions lag alldeles samma lag, ty båda är kärleken eller firsidig förstabudskärlek och tusenfaldig andrabudskärlek; men den förra är kärleken tecknad i bokstäver, och den senare är kärleken tecknad i en person. Se i Nasarets synagoga. Där står Kristus med lagboken i sin hand (Luk 4:16, 17). Där har du skillnaden. Den är skillnaden mellan boken och personen, som håller den. Lika oändlig som skillnaden är mellan en bok och en person, lika oändlig är skillnaden mellan Sinai lag och Sions lag, som är evangelium; den är som skillnaden mellan jord och himmel.

Sions lag eller evangelium är icke en frambringelse eller ett verk av Sinai lag, utan ett verk av Gud i full överensstämmelse med Sinai lagkrav; evangelium är icke ett barn av lag och profeter, utan ett barn av Gud, om vilket lag och profeter hava vittnat (Rom 3:21, 22).

Det gamla testamentet har försvunnit såsom en *yttre* gudsrikesanstalt. Men såsom en *inre* sådan står det kvar. Det är alltfört lagförbundet mellan Gud och alla dem, som stå på jorden och ännu icke stå med Lammet på Sions berg.

Det gamla förbundet är porten till det nya förbundet. Det förra är Rom 7:e, det senare är Rom 8:e. Jesu första lärjungar stodo i det gamla förbundet ända till pingstdagen, då den nya förbundslagen skrevs i deras hjärtan och lades i deras bröst.

Före pingst är allt Guds ord för lärjungen gammaltestamentligt, sinaitiskt. I och efter pingst är allt Guds ord för lärjungen nytestamentligt, sionitiskt.

Befrielsen från jordeberget med jordeordet sker blott genom att bestiga himmelsberget med himmelsordet. Och dit upp stiger man blott genom steget-ut-tron, som är ett verk av Gud. Ty förr lyfter du dig själv i håret upp på månen, än du i egen kraft bestiger Sions berg. Och därför gör Sions lag dig en hiss som är den firsidiga förstabudstron*. Och i den hissas du upp på Sions berg. Halleluja! Hissen stiger, hissen stiger! Farväl, du gamla förbund, du jordeberg med jordeordet! Farväl, du sjunderomarehåla! Hissen stiger, hissen stiger. Se, Sinai sjunker därnere, och Sion strålar däruppe; morgonstjärnan är släckt, solen lyser i kraft! Blåa rymder, rena rymder! Och nu är du kommen till Sions berg, till den levande Gudens stad. Nu är allt Guds ord sionitiskt, åttondekapitelskt: **evangelium**.

Kommen, kommen, låtom oss draga upp till Herrens berg, att han må undervisa oss om sina vägar, att vi må kunna vandra på hans stigar!

Ja, just detta: »att vi må kunna vandra på hans stigar», var det gamla förbundsfolkets mångtusenåriga tår och suck, bön och hopp, löfte och kamp. Och därför var alltid, dag och natt, deras pekfinger riktat mot Sions berg, det »yppersta berget», det högsta berget, det himmelska berget.

Människa, människa, kom, kom, låtom oss gå upp till Herrens berg, att han må undervisa oss om sina vägar, att vi må kunna vandra på hans stigar!

Ty tider stunda och äro redan inne, då jorden och jordens folk skolas skakas och bävas. Säll den, som då står med Lammet på Sions berg, berget, som är »fast grundat» och som aldrig skakas, aldrig sviktar.

ANDRA DELEN

Apostoliska vittnesbörd om »Andens lag»

Att evangelium är »Andens lag» eller Guds lag, utgående från Sion, därom påminna apostlarna tydligt, flitigt och kraftigt. Se här blott några få exempel.

Paulus

Vi ha redan sett, att han kallar evangelium för »Andens lag», som gjort honom fri från syndens och dödens lag. Också kallar han evangelium rent ut för lag: *Jag har genom lag dött från lag* (Gal 2:19). Vad han menar därmed förklarar han strax: *Jag är korsfäst med Kristus. Och nu lever icke mer jag, utan Kristus lever i mig*. Alltså var Kristus den lag genom vilken han dog från Sinai lag. Och denna Kristuslag

* Det är den tro, som av all t hjärta, all själ, all kraft och allt förstånd gör Gud till sin Gud och ingen mer.

levde i Paulus, så att Paulus icke levde mer. Det var äkta lagläggning i bröstet och lagskrivning i hjärtat. Det nya förbundet var för honom ett lagförbund. Det se vi även av detta ord: *Jag är icke utan lag från Gud, utan jag står under Kristi lag* (1 Kor 9:21). Så är Pauli evangelium en lag, nämligen Guds lag, *utgående från Sion*, i fullkomlig överensstämmelse med profetian.

Sammanställ följande utsagor:

I Kristus Jesus betyder det intet, huruvida någon är omskuren eller oomskuren; allt beror på huruvida han har en tro, som är verksam genom kärlek (Gal 5:6).

Det kommer icke an på om någon är omskuren eller oomskuren, utan därpå att han är en ny skapelse (Gal 6:15).

Det kommer icke an på om någon är omskuren eller oomskuren, utan därpå att han håller Guds bud (1 Kor 7:19).

Sålunda var det för Paulus blott ett enda, varpå allting kom an. Och det var att hålla Guds bud. Det förutan var allting ingenting. En så gränslös respekt hade Paulus för Guds bud. I ett sådant majestät stodo de för honom. Lägga märke till det.

Pauli evangelium är alltså icke budlöst, utan budfullt. Ty de bud han här talar om, äro icke Sinai bud, utan Sinai bud *utgångna från Sion*, andelagsbuden, evangelibuden. De äro, som vi se, den »nya skapelsen» i människan, första- och andrabudstron, som verkar genom första- och andrabudskärleken; de äro de bröstlagda och hjärteskrivna förbunds-buden.

Paulus har alltså icke Guds bud såsom ett blott yttre »rättesnöre för vandeln» eller såsom ett släp till ett budlöst evangelium. Nej, han har dem inom sig såsom de 10 andelagsbud, vilka gjort honom fri från synd- och döds lagens 10 bud och från Sinai 10 bud.

Och han lider icke av den skökoevangeliska lagskräcken, som angripit så många i den lutherska kyrkan; så att de varken vilja höra eller tala om budhållning, utan blott därom att »allt är fullgjort: du slipper, du slipper, du slipper». Nej, för Paulus är budhållningen så kär och har en så omätlig vikt, att allting kommer an just på den. Se, det är det äkta sionitiska evangeliet, bergspredikans fulltoniga evangelium.

1 Kor 13

Om jag talade både människors och änglars tungomål, men icke hade kärlek, så vore jag allenast en ljudande malm eller en klingande cymbal.

Och om jag hade profetians gåva och visste alla hemligheter och ägde all kunskap, och om jag hade all tro, så att jag kunde förflytta berg, men icke hade kärlek, så vore jag intet.

Och om jag gäve bort allt vad jag ägde till bröd åt de fattiga, ja, om jag offrade min kropp till att brännas upp, men icke hade kärlek, så vore det mig till intet gagn.

Kärleken är tålig och mild. Kärleken avundas icke, kärleken förhäver sig icke, den uppblåses icke. Den skickar sig icke ohöviskt, den söker icke sitt, den förtörnas icke, den lägger ingen oförrätt på sinnet.

Den gläder sig icke över orättfärdigheten, men den har sin glädje i sanningen. Den fördrager allting, den tror allting, den hoppas allting, den uthärdar ståndaktigt allting.

Kärleken förgår aldrig. Men profetians gåva, den skall försvinna, och tungomålstalandet skall taga slut, och kunskapen skall försvinna. Ty vår kunskap är ett styckeverk, och vårt profeterande är ett styckeverk; men när det kommer, som är fullkomligt, då skall det försvinna, som är allenast ett styckeverk. När jag var ett barn, talade jag som ett barn, mitt sinne var såsom ett barns, jag hade barnsliga tankar; men när jag blev en man, lade jag bort det barnsligt var. Nu se vi ju allenast såsom i en spegel, på ett dunkelt sätt, men då skola vi se ansikte mot ansikte. Nu är min kunskap ett styckeverk, men då skall jag känna till fullo, såsom jag själv har blivit till fullo känd.

Alltså bliva de bestående, tron, hoppet och kärleken, dessa tre; men störst bland dem är kärleken.

Detta kapitel har i alla kristna tider varit de heligas »lill-katkes» vid sidan av bergspredikan, som varit deras »lång-katkes».

Och detta kapitel skola alla Herrens heliga kunna utantill som Fader vår; och de skola hava det innantill som sitt hjärta. Ty detta kapitel är just det nya förbundshjärtat, som profeterna så omständligt och ihärdigt förutsagt; just Kristi ande, utan vilken ingen hör honom till; just »Andens lag», som gör fri från syndens och dödens lag.

Detta kapitel är skrivet på själva toppen av Sions berg. Det känner du, när du läser det i anden. Det lyfter upp i safirens rymder. Luften är övermåttan hög och ren.

Här ha vi den Paulinska evangeliehöjden. Här står han vid sidan av Johannes och alla Sions övriga bergs jättar. Här hava alla hans sanningar blivit sanningen, den bottenlösa floden av livets vatten: **kärleken.**

Här hava alla Guds bud blivit blott ett enda bud, såsom de också i verkligheten äro blott ett bud: de 4 heliga och saliga alltens bud, det yppersta budet från det yppersta berget, det stora grundbudet, utan vilket intet bud kan hållas, men med vilket alla bud kunna lätteligen hållas.

Paulus gör kärleken 16-sidig (tålig, mild, avundas icke, förhäver sig icke o.s.v.); vilket är väsentligen allt vad Sinai lag kräver och Sions lag giver. Denna kärlek är den nya förbundslagen, som gör fri från sin motsatslag, den 16-sidiga självskheten (otålig, omild, avundas, förhäver sig o.s.v.).

Man lägge märke till, att Paulus gör kärleken till det eviga alltet, utanför vilket det eviga intet tager vid; och till måttstocken på människovärdet inför Gud, alldeles såsom Kristus gör med budhållningen i bergspredikan. Se här:

Intet ord har klang inför Gud utom kärlekens ord, vore det än ett »änglaord». Så allvarlig är kärleken.

Även den störste på vår jord är, utan kärlek, ett intet inför Gud. Ty hade jag än profetians gåva, visste jag än **alla** hemligheter, ägde jag än **all** kunskap och hade jag än **all** tro, så att jag kunde förflytta berg, med alla dessa **allt**, som gjorde mig till den störste av alla, vore jag dock

intet, platt intet, inför Gud, om jag icke hade kärlek. Så allvarlig är kärleken.

Ingen gärning är gärning inför Gud utom kärlekens gärning, vore den än alla ägodelars gåva åt de fattiga och själva kroppens uppoffring på bålet; — det gagnade mig intet, platt intet, om jag icke hade kärlek; det vore blott ett bländande fyrverkeri, som efterträddes av ett ännu mörkare mörker. Så allvarlig är kärleken.

Intet ja till det goda är ja inför Gud utom kärlekens 7 ja (tålig, mild, har sin glädje i sanningen, fördrager allting, tror allting, hoppas allting, uthärdar ståndaktigt allting).

Intet nej till det onda är nej inför Gud utom kärlekens 9 nej (avundas icke, förhäver sig icke, uppblåses icke, skickar sig icke ohöviskt, söker icke sitt, förtörnas icke, lägger ingen oförrätt på sinnet, gläder sig icke över orättfärdigheten och förgår icke).

Så allvarligt är det Paulinska evangeliet, den Paulinska kärleken; så fasansfullt att vara den förutan. Ty frälsningen ligger, som vi se, helt och hållet *inom* densamma; den *är* själva frälsningen. Utan kärlek är jag utanför Gud, ty Gud är kärlek. Har jag ingen kärlek, så är jag ingenting inför Gud. Och jämt så stor är jag inför Gud, som min kärlek är stor. I evighetens värld stå alla ordnade efter kärlekens mått. Och den, som icke har kärlek, faller för evigt utanför den världen.

Sålunda förlägger Paulus frälsningen *inom* kärleken, alldeles såsom Kristus förlägger den *inom* sina bud. Det är samma frälsning, som han i Rom 8:e kap. förlägger helt och hållet inom »Andens lag». Ty kärleken är just »Andens lag», den högsta lag i himmel och på jord, den majestätiska himmelrikslagen från Sions berg.

Och skoningslöst avskär och bortkastar Paulus all frälsning, som ligger utanför kärleken. Ty så säger han: I Kristus Jesus betyder det intet huruvida någon är omskuren eller oomskuren; allt beror på huruvida han har en tro, som är verksam genom kärlek; alltså en tro, som verkar det sionitiska förstabudsverket, de 4 alltens kärlek till Gud, och det sionitiska andrabudsverket, den osjälviska kärleken till nästan. Det är detta trons första- och andrabudsverk han här beskriver såsom 16-sidig kärlek. Det är den, på vilken »allt beror», den budhållning, på vilken »allt kommer an».

Ty evangelium är det ljuvliga budskapet om ett nytt förbund, det sionitiska bergsförbundet mellan Gud och människa. Och man lägga noga märke till, att detta förbund slutes på grundvalen av **ömsesidig all-kärlek**. Först och främst allkärlek å Guds sida. Ty just så är det förutsagt: Jag skall hava min fröjd i att göra dem gott: **av allt mitt hjärta och av all min själ** (Jer 32:41).

Det är ord, så att man hisnar. Att den Allsmäktige, den Helige, den Evige lovar att älska en människa *av allt sitt hjärta och av all sin själ* och att hava sin fröjd i att göra henne gott, det blottar ett djup, en höjd och en vidd, där alla tankar stanna, där alla ord tystna och där rum lämnas blott för ett: tillbedjan.

Denna oändliga, omätliga all-kärlek framräcker och fastställer Gud såsom förbundsvillkor *å sin sida*. Han förbinder sig till en sådan kärlek. Den kärleken är just Sions berg, den eviga bergskärleken. Den är någonting att stå på och att hålla i och att vila vid.

Men därvid stannar han icke. Denna kärlek förbliver icke utanförstående och väntande på människans kärlek. Nej, han kommer som *hissen och* lyfter henne upp på förbundsberget. Eller: han kommer som en *skapande* kärlek, som tager hand om människan, kommer som *floden* av livets vatten från Guds och Lammets tron och strömmar in i henne och skapar i henne en källa av levande vatten med 16 strömmar i världens hedmark och döda hav. Eller: Guds allthjärtékärlek och allsjälskärlek skapar ett 16-sidigt kärlekshjärta i stället för själviskhetens 16-sidiga stenhjärta. Det är det nya förbundshjärtat. Det är *detta* hjärta, som var det gamla testamentets löfte, och som de fromma finga »skåda och hälsa i fjärran», och som bar dem genom en hjärtlös värld.

Detta hjärta är Kristi hjärta, försoningshjärtat, som tager bort synd-, skuld- och straffhjärtat. Och med skapandet av detta nya förbundshjärta i människan har Gud enligt profeten »gjort så, att hon *kan* vandra i hans stadgar och hålla hans rätter och göra efter dem» (Hes 36:25–27).

Och först nu träder all-kärlekens förbundsvillkor i kraft *å människans sida*. Nu heter det på sionitiskt, d.ä. på evangeliskt språk så: »Du skall älska Herren din Gud av allt ditt hjärta och av all din själ och av all din kraft och av allt ditt förstånd, och du skall älska din nästa som dig själv. Och gör du icke detta, så är förbundet upphävt, ty nu *kan* du göra det.»

Alltså slutes det nya förbundet på grundvalen av *ömsesidig all-kärlek*. Det är ett allt-hjärteförbund. Gud *giver* kärlekens allt, och han *kräver* kärlekens allt. Han håller själv förbundet i aldrig sviktande all-kärlek, och han kräver förbundets hållande i aldrig sviktande all-kärlek. På alltet låter han aldrig pruta. Hans förbundskärlek kan fördraga mycken brist, men aldrig en mergud, vore han också icke större än en syring. Här står människan sekundligen inför detta evigt avgörande: allt eller intet. Två herrar varken får eller kan hon tjäna. — Men detta evangeliska allthjärta gå de flesta troende förbi. De stanna vid löfteshjärtats fläktar, prov och försök.

Alltså är det nya förbundets kärlek icke ett bud vid sidan av andra bud, utan *budet* med alla buden i sig, likt floden med alla droppar i sig; icke en gåva vid sidan av andra gåvor utan själva *förbundsgåvan*, utan vilken alla, även de största nådegåvor, äro till intet gagn; icke en genkärlek blott såsom följd av frälsning, utan en kärleksfödelse, ett kärleksvara, barnvara, som *är* själva frälsningen; icke en tacksamhetskärlek blott för undfängen nåd, utan ett liv, som *är* själva nåden, det eviga livet i Guds son; icke en känsla blott, utan en skapelse, som står över alla känslor. Så var Kristus på korset berövad kärlekens känsla, men hans kärlek stod kvar och trotsade även de bittraste känslor. Och det är hans kärlek, som är lagd i bröstet och skriven i hjärtat såsom den nya förbundskärleken, den sionitiska bergskärleken, som icke 7 lidanden och 9 frestelser kunna rubba.

Och där denna kärlek får komma till stånd såsom en skapad allthjärtekärlek i Guds oändliga allthjärtekärlek, där griper den människan med en överjordisk och övervärldslig makt, som i anden uppflyfter henne oändligt uppöver jord och värld. Den blir i henne en sekundlig brännofferseld, i vilken hon med ett utsägligt behag kastar djuret, ormen och skökan. Hon står på spejande utkik och går på jagande jakt efter dem. Och så snart hon upptäcker den minsta skymt av dem i den minsta hjärtevrå, så »frossar» hon i helig fröjd över att få kasta dem i elden. Och då hon står där i tillbedjan inför den gudomliga allkärlekens hav, så väller där fram en flod ur evigheternas djup, så »fruktansvärt» mäktig och ljuv, att hon med fingret på bibeln säger: »Bjud, o Gud, och jag går i döden för dig; bjud, och jag kastar mig i tusen kval för ditt namn, du, som älskar ett människokräk av **allt** ditt hjärta och av **all** din själ och har din fröjd i att göra det eländiga kräket **allt** gott!» Hon vändas i salig vända att få vara Gud till behag i allt. Hon täres och förtäres i en salig pina att få göra alla människor goda och lyckliga. Hon ville vara bovans, mördarens, drinkarens, tjuvens, alla vildvillingars ställföreträdare i ett långfredagskval för att frälsa deras själar. — Ja ja, det kommer, det kommer. Se, östern flamar. Den röda dag går upp, då I, Herrens heliga, skolen med 16-sidig kärlek »friköpa» förbundets lag *från* den värld, som vill utrota den, och *åt* den värld, som säger: »Kommen, låtom oss draga upp till Herrens berg, att han må undervisa oss om sina vägar, att vi må kunna vandra på hans stigar.»

Hade evangelium fått vara, vad det är, det ljuvliga budskapet om kärlekens 16-sidiga förbundsskapelse, så hade icke kärlekens motsats, den 16-sidiga självskheten, varit en så allmänt fräck och överväldigande makt, som den nu är. Men här har skökan anställt en fruktansvärd förödelse bland folken. Ty hon låter icke kärleken vara det eviga förstabuds-evangeliet från himmelens mitt (Upp 14:6, 7), utan hon sätter den blott som ett bihang till ett budlöst evangelium. Därmed håller hon människorna utanför det nya förbundet. Och så blir det andliga livet icke *kärleken*, utan lite »kärlek» här och lite »kärlek» där, och lite »kärlek» då och lite »kärlek» då, och innerst självskhet alltihop. Och det genomskådar vildjuret och tror, att hela kristendomen är blott ett skoj och spektakel. Och nu reder det sig till att skaffa bort den från jorden.

Och detta skökofördärv har släkte efter släkte inträngt i själva blodet, så att nu varken vilja eller kunna människorna fatta frälsningen såsom varande förbundskärlek, utan de skola ovillkorligen ha den utanför kärleken. Frälsning genom de 4 alltens skapelsekärlek är dem okänd och ofattlig. Det heliga och saliga allt står inför dem blott som ett sinaikrav, vilket de skola frälsas *ifrån* genom ett alltlöst evangelium. Men hela denna skökofrälsning utanför kärleken avklipper Paulus med detta ord: I Kristus Jesus kommer det an blott därpå, att man är en ny *skapelse*. Skriften känner ingen annan personlig frälsning än skapelsefrälsningen, födelsefrälsningen, andebytesfrälsningen, hjärtebytesfrälsningen.

I den sista versen av det näst föregående kapitlet (12:31) har Paulus en benämning på kärleken, som skall beaktas. Han kallar den för en väg.

Orden i grundtexten kunna översättas så: »Jag vill visa eder en högre väg» eller: »en övermåttan härlig väg» eller: »den yppersta väg». Ty kärleken är sionsvägen, den nya förbundsvägen. Och det är en övermåttan härlig väg. Ty på den är vandraren *alltid* vid målet, som är Gud; — intet jäkt, intet fjäsk, ingen oro; alltid hemma, alltid *kommen* till den levande Gudens stad — och dock *aldrig* vid målet, ty Gud Kärlek är oändlig. Den vägen fortsätter i all evighet genom alltid nya nejder, nya rymder, nya världar, nya under; *aldrig* ände, *aldrig* slut.

Stor är tron och stort är hoppet. Men de äro icke eviga. De sluta en gång i skådandet. Kärleken är större. Ty han genomlever icke blott tiden, utan evigheternas evigheter. Kärleken är det största av allt på jorden och det största av allt i himmelen.

Hebreerbrevet

Ty sedan Herren hade sagt: »Detta är det förbund, som, jag skall sluta med dem i kommande dagar», säger han: »Jag skall lägga mina lagar i deras hjärtan, och i deras sinnen skall jag skriva dem»; och vidare: »Deras synder och deras orättfärdiga gärningar skall jag aldrig mer komma ihåg» (Heb 10:16, 17).

Här har vi alltså den bekanta profetian av Jeremias. Och på den lägger Hebreerbrevets författare den största vikt. Också anför han henne två gånger (kap 8 och kap 10).

Han vill bevisa det nya förbundets företräde framför det gamla. Och då han jämför dem med varandra, finner han en omätlig skillnad. Och skillnaden är på varje punkt denna: Det gamla vilade på en yttre lag, som icke kunde fullkomna; det nya vilar på en inre lag, som kan fullkomna (10:1, 10, 14). I det gamla låg lagen i arken, i det nya ligger han i hjärtat; i det gamla var han skriven på stentavlorna, i det nya är han skriven i hjärta och sinnen. Och detta finner han förutsagt av Jeremias. Och därför avslutar han sin bevisföring genom att för andra gången hänvisa till hans profetia. — Och han anför den, som vi se, något fritt; såsom i allmänhet det nya testamentets författare göra med det gamla. De citera sällan bokstavligt. Icke uttrycket, utan saken, icke bokstaven, utan anden är för dem det högheliga.

Och han är, som vi se, ytterst angelägen om att påvisa *just det* vari det nya förbundet består. Det består i detta: ***Jag skall lägga mina lagar i deras hjärtan, och i deras sinnen skall jag skriva dem, och deras synder och deras orättfärdiga gärningar skall jag aldrig mer komma ihåg.*** (Jer 31:33, 34)

I likhet med Jeremias betonar han starkt, att detta *är, är* det nya förbundet.

Alltså: Guds lagar i hjärta och sinnen och därmed given syndaförlåtelse, det är det nya förbundets väsen.

Sålunda är laggåvan i hjärta och sinnen icke en följd av en föregående frälsning, icke heller en sida i frälsningen, utan den *är* själva frälsningen. Det var just denna hjärte- och sinneslag, som under namn av »Andens lag» frälste Paulus från syndens och dödens lag och från Sinai lag.

Detta *är, är, är* det nya förbundet. Var nu så snäll och låt det vara

vad det är. Och gör dig aldrig ett förbund i ett andelöst straffblod vid sidan av Guds förbund. Ty det är skökoförbundet.

Evangelium är det ljuvliga budskapet, att Guds evigt oeftergivliga stenlag är bortgången från stenen och ingången i Kristus och med honom uppgången på Sions berg och därifrån utgående såsom frälsande hjärte- och sinneslag, såsom invärteslag, såsom försoningslag i Lammets ande- och budfulla blod, såsom kärlekens saligt bindande förbundslag. Korteligen: evangelium är det ljuvliga budet, som bjuder bort synd-, skuld- och straffbudet.

Ryck aldrig förbundsförlåtelsen från förbundslagen, ty de äro oskiljaktiga; och du får då blott en skenförlåtelse, en självtagen förlåtelse. Det är sionslagen, som för med sig förlåtelsen för synden mot sinailagen. Utan laggåvan i hjärtat finns ingen förlåtelsegåva. Utan laginskrivning finns ingen syndavskrivning. Utan lagläggning finns ingen syndavläggning. Utan syndavlättelse finns ingen syndaförlåtelse. Så länge Gud ser syndlagen härska, så länge lägger han synden på minnet, men där han ser förbundslagen härska, där glömmen han synden. — Därför omnämner Paulus icke någon syndaförlåtelse, när han berättar om sin frälsning genom »Andens lag». Ty denna lag förde förlåtelsen med sig. Ja, han nämner icke ett ord om syndaförlåtelse i hela 8:e kapitlet. Ty förlåtelsen ligger överallt i hela kapitlet. — Och därför hänvisade Kristus aldrig sina lärjungar till någon särskild syndaförlåtelse utanför anden. Det omtalas icke alls, *när* de fingo sin förbundsförlåtelse. Utan han visade dem blott till pingstanden. I den låg förbundslagen, förbundsvattnet och förbundsblodet till förbundsmässig laginskrivning, rening och förlåtelse.

Men här ha vi talat om förbundsförlåtelsen. Det finns ock en förlåtelse, som går *före* förbundet och banar väg för detsamma. Det är världssyndaförlåtelsen, som alla människor, både goda och onda, åtnjuta. Om den skola vi tala i nästa kapitel.

Man märke vår författares jämförelse mellan Sinai berg och Sions berg, jordeberget med jordeordet och himmelsberget med himmelsordet (Heb 12:18–29):

»I haven icke kommit till ett berg, som man kan taga på o.s.v. Utan I haven kommit till Sions berg och den levande Gudens stad, det himmelska Jerusalem, och till änglar i mångtusental, till en högtidsskara och församling av förstfödda söner, som äro uppskrivna i himmelen, och till Gud, som är allas domare, och till fullkomnade rättfärdigas andar och till ett nytt förbunds medlare, Jesus, och till ett stänkelseblod, som talar bättre än Abels blod.»

Se, det är sionitisk frälsning, förbundsmässig frälsning genom förbundets lag och förbundets förlåtelse, i kraft av vilken även de största och gräsligaste synder aldrig mer kommas ihåg.

Denna sionsfrälsning är övermåttan hög och härlig. Den giver denna stilla och milda, rena och ädla, soliga och fasta bergshöjd i anden, som alltid utmärker Herrens heliga till skillnad från det världsliga och andliga jordkryperiet.

Den gör människan bofast i himmelen och bolös på jorden, giver henne vänner däruppe och fiender härnere, för in henne bland änglar, andar, förstfödda syskon, de heligas församling och högtidsskara.

Och du känner i vad sällskap du är. Det är så högtidligt, så förunderligt, så ljust, ljuvt, stilla och tyst i dig och omkring dig. Det är högtiden på Högberget högt uppöver jordens kvalmiga dunster, lågsinnade ävlan, tävlan och strid.

Kroppsförlåten blir ofta som ett tunt flor, tiden genombruten av evigheten. Det skiner igenom, höres igenom, synes igenom.

Det saliga stödet och det heliga kravet från otaliga ögon gripa och lyfta så mäktigt.

Domareblicken från domare-Guden tränger faderligt in i hjärtas doldaste vinkel och vrå. Luften är heligt salig och saligt helig.

Stänkelseblodet instänker beständigt de sionitiska buden och bortstänker beständigt den sekundliga bristen.

Här är nåden det djupaste allvar, och det djupaste allvar är nåd. Allt är mättat av Sions saliga solbud. Allt är 16- sidigt.

Men varför är den sionitiska frälsningen så sällsynt? Jo, människorna bestiga icke hissen, som är steget-ut-tron: ut ur världen, upp över jorden, in i den levande Gudens stad. Det förgängliga »nedanefter» är dem så kärt. De vilja ha det med i hissen och med upp på berget, med in i himmelen; och därför blir det ingen hissning av.

Också ha de svårt för att skilja på berg och berg, ty det 7:e berget har skökan tagit bort. Den budfulla rösten från himmelen har tystnat.

Somliga inse mycket riktigt, att frälsningen aldrig kan ligga *utanför* Guds bud, utan i Guds bud. Men då de icke *veta om* det evangeliska budberget, så slå de sig på att *göra* de ogjorda buden i stället för att från Sion mottaga de fullgjorda buden, som hava gör-kraften i sig. Och så stanna de vid Sinai i självfrälsningsbestyr.

Men ingen hiss kan lyfta utan att stå på fast mark. Och denna mark är Guds makt och mitt eget hjälplösa intet, mitt sjunderomareintet. På egenrättfärdighetens och självfrälsningens gungfly ställes den aldrig. Ty där är den kraftlös.

Det rätta förhållandet mellan Sinai och Sion inser man blott genom erfarenhet. Även Paulus kunde till en början icke skilja mellan lagen i budordet och »Andens lag». Men Kristus lärde honom det. Och så lär han alla uppriktiga, vilka vilja som Paulus bliva förbundsmässigt frälsta genom förbundets andelag. Du ser ju hur han gör med dig. Han giver dig ju förbundslagen på prov då och då, så att du skall lära dig att skilja mellan tuktomästarelag och frälsomästarelag, som är »Andens lag». Du får ju »låna» förbundshjärtat då och då, så att du skall kunna se, att det är just ett sådant, som måste skapas i dig i stället för stenhjärtat. Du får ju göra en extrahissning, en provfärd upp på berget några gånger för att se, hur där ser ut. — Och snart blir det berget dig så kärt, att du icke längre nöjer dig med att »låna» det; du måste hava det som ditt, kosta vad det vill; du släpper det icke, om det så gäller ditt liv. Det är steget-ut-tron, den firsidiga förstabudstron, den nya förbundstron. Och i och med den försvinner hela jorden och jordeberget för evigt under din fot.

Man märke ock hans jämförelse mellan sinaifruktan och sionsfruktan. Och han finner även mellan dem en oändlig skillnad (Heb 12:25–29).

Ingen kunde undfly honom, som talade på jorden. Utan all överträdelse och all olydnad fick sin rättvisa lön (Heb 2:2). Mycket mindre skall någon kunna undfly honom, som talar från himmelen. Ingen skall undkomma, som ej tager vara på en sådan frälsning (2:3). Sinai krävde fruktan, Sion kräver långt djupare fruktan.

Rösten från Sinai kom jorden att bäva; men rösten från Sion skall komma både himmel och jord att bäva (Heb 12:26). *»Därför, då vi nu skola undfå ett rike, som icke kan bäva, så låtom oss vara tacksamma, så att vi tjäna Gud, honom till behag, med helig fruktan och räddhåga. Ty vår Gud är en förtärande eld»* (Heb 12:28, 29).

»Vår Gud», säger han. Det är alltså de heligas Gud, som är en förtärande eld. Och det få de ofta känna, allt efter behov; särskilt i de eldar, då han bränner om dem och bränner upp dem på nytt, så att de må lära frukta på nytt.

Jordeberget giver en jordisk fruktan; himmelsberget giver en himmelsk fruktan. Den senare är så mycket högre än den förra, som himlen är högre än jorden. Den förra är trälens, den senare är barnets. Sions fruktan är alltså medfödd hos alla sioniter.

Denna fruktan hör med till sionsförbundet. Ty så är det förutsagt: *»min fruktan skall jag ingiva i deras hjärtan, så att de icke vika av ifrån mig»* (Jer 32: 40). Och det evangelium, som icke ingiver fruktan, det är skökans budlösa slamsevangeliem. Och med det har hon nersmittat hela kristenheten.

Såsom Kristus hade sitt välbehag i Guds fruktan, så ha alla sioniter sitt välbehag i att frukta Gud. Och såsom Gud hade sitt välbehag i Kristi fruktan, så har han alltid sitt välbehag i sioniternas fruktan. Slappas denna fruktan, då mörknar hans panna. Det känner du strax. Det sticker och svider. Det är den varnande gnistan som bådard eld.

Den sionitiska fruktan är det gyllene spännet i rättfärdighetens gyllene bälte. Släpper spännet, så släpper bältet och därmed släppes allt. Lösa tankar, lösa känslor, lösa ord och lösa gärningar tyda på släppt spänne. — Spänn bältet och håll det sekundligen spänt!

Petrus

Petrus, Jesu Kristi apostel, hälsar de utvalda främlingar . . . dem, som enligt Gud Faderns förutseende äro genom Andens helgelse utvalda till Jesu Kristi lydnad och till bestänkelse med hans blod (1 Petr 1:1, 2).

Petrus skriver till de utvalda eller utkorade främlingar i förskingringen. Och han säger, att de blivit *utkorade genom Andens helgelse till Jesu Kristi lydnad och till bestänkelse med hans blod*. Märk detta!

De hade alltså blivit frälsta genom »Andens helgelse». Och huru helgar Anden? Naturligtvis förbundsmässigt; så att profetian går i fullbordan. Aldrig på annat sätt.

Anden helgar genom att giva den ande, som profeterna förutsagt (Hes 11:19; 36:26), eller det nya förbundshjärtat med förbundslagen i sig, eller genom att lägga i bröstet Jesu blodfulla försoningslydnad, som

är »Andens lag», så att Gud icke mer kommer synden ihåg.

Vad Petrus kallar utkorelse genom »Andens helgelse» är detsamma, som Paulus kallar frigörelse genom »Andens lag».

Det var denna »Andens helgelse», som lyfte upp Petrus på Sions berg. Den ställde honom på klippan Kristus, så att han vart en klippa på klippan. Och på denna Petrus-klippa ställdes 3000 levande stenar på pingstdagen. — Så bygges församlingen »på apostlarnas och profeternas grundval». Kristus är djupaste grundvalen. På honom stå apostlarna och profeterna som grundval i andra hand. Och på den bygges hela församlingen (Ef 2:19–22). Och den bygges blott genom profetisk-apostolisk grundvalsfrälsning, det är, en nytestamentlig frälsning i full överensstämmelse med profetian.

Och se nu här. Så snart han påmint de förskingrade främlingarna om deras utkorelse genom Andens helgelse, så uppstämmer han ett väldigt lov över nyfödelsen:

»Lovad vare vår Herre Jesu Kristi Gud och Fader, som efter sin stora barmhärtighet har genom Jesu Kristi uppståndelse från de döda fött oss på nytt till ett levande hopp, till ett oförgämligt, obesmittat och ovanskligt arv, som i himmelen är förvarat åt eder, I, som med Guds makt bliven genom tro bevarade till en frälsning, som är beredd och färdig att uppenbaras i den yttersta tiden.» (1 Petr 1:3-5)

Sålunda är »Andens helgelse» och nyfödelse samma sak. Den är ande- och hjärtebyttets frälsning, skapelsefrälsningen, »på vilken allt kommer an.»

Och detta Petri lov över födelsens frälsning har alltid varit de utkorades morgon-, middags- och aftonlov.

Men »Andens helgelse» ställer på de utkorade ett allvarligt krav. Ty märk: »de äro utkorade till Jesu Kristi lydnad», säger Petrus. Utkorelsens mål är alltså lydnad.

Ty frälsningen består i bröstlagd och hjärteskriven lydnad och kan följaktligen aldrig bevaras utan genom lydnad. Och denna lydnad består i sionitisk första- och andrabudslydnad, den evangeliska budhållningen, på vilken enligt Paulus allt kommer an.

Denna lydnad är ett medfött naturanlag hos de utkorade. Det uttrycker Petrus så: *»I ären födda till lydnad»* (egentl.: I ären lydnadsbarn, 1:14). Men detta anlag är, såsom alla andra, icke färdigt med födelsen. Det skall övas och utvecklas. I annat fall blir människan en liten förkrympt stackare. Men genom flitig övning i att lyda, ja, såsom Kristus, lyda intill döden, om så kräves, blir hon en lydnadsmästare, en av jättarna på Sions berg.

Denna lydnad är den fortgående helgelsen eller reningen. Och det uttrycker Petrus så: *»Renen edra själar i lydnad för sanningen»* (1:22). Denna »självrening» är ett naturbehov hos den rengjorde: att hålla sig ren genom lydnad för sanningen. Och den kan och bör uppdrivas ända därhän, att den blir en sardesrenhet med »obefläckade kläder», som giva den höga värdigheten åt människan att »få vandra med Kristus i vita kläder» (Upp 3:4).

Men vid sidan av utkorelsens krav ställer Petrus utkorelsens blods bestänkelse: *»I ären utkorade till bestänkelse med hans blod»*. Det är

den sekundliga reningen från den sekundliga synden, som människan »har», men icke »gör» (1 Joh 1:10; 3:8, 9). Och det är en oändlig nåd. Ty denna synd är *mycket, mycket större*, än de utkorade ens ana.

Men denna bestänkelse förutsätter lydnad. Ty sätter människan sig fast i olydnad, då stannar bestänkelsen. Detta uttrycker Petrus så: den som har det sjufaldiga trosinnehållet: **dygd, förstånd, återhållsamhet, ståndaktighet gudsfruktan, broderlig kärlek och allmänlig kärlek**, han gör därmed sin utkorelse fast. Där fortgår alltså bestänkelsen. Men den, som icke har detta trosinnehåll, han är blind och kan icke se och har förgätit, att han blivit renad från sina förra synder. Där har alltså bestänkelsen stannat (2 Petr 1:5–11).

Samma sak uttrycker Johannes så: *om vi vandra i ljuset ... så renar oss Jesu blod från all synd* (1 Joh 1:7). Villkoret för denna rening är alltså vandrigen i ljuset. Där den slutar, där slutar reningen.

Ty bud och blod, lydnad och blod äro oskiljaktiga. Får han icke stänka bud, så kan han icke stänka blod; får han icke giva lydnad, så kan han icke giva förlåtelse.

Alltså lägga vi noga märke till detta Petri ord Genom Andens helgelse ären I utkorade *till, till, till* Jesu Kristi lydnad och till bestänkelse med hans blod.

Detta ord har skökan rivit sönder. Hon skiljer den grundläggande helgelsen från den dagliga helgelsen, så att den senare blir blott ett löst bihang till den förra. Men Petrus icke så. Han ställer den dagliga helgelsen såsom mål, såsom det hus, som skall byggas på grunden, såsom *det, varigenom utkorelsen eller frälsningen göres fast*. Frälsningen är född lydnad och kan fasthållas blott genom övad lydnad under sekundlig bestänkelse med blodet.

Detta är nu det andra brevet, som jag skriver till eder, mina älskade, och i båda har jag genom mina påminnelser velat uppväcka edert rena sinne, så att I kommen ihåg vad som har blivit förutsagt av de heliga profeterna, så ock det bud, som av edra apostlar har blivit eder givet från Herren och frälsaren (2 Petr 3:1, 2).

Petrus har skrivit två brev till de utkorade främlingarna i förskingringen. Och här säger han, varom de handla. Märk: de handla blott om en enda sak: profeternas förutsägelse och budet från Herren och Frälsaren.

Denna förutsägelse och detta bud äro nämligen samma sak. Ty hela gamla testamentets profetia samlar sig i en enda brännpunkt, som vi sett. Och det är denna: »I kommande dagar skall Jehovas lag utgå från Sion och hans ord från Jerusalem.» Och i Kristus gick denna förutsägelse i fullbordan. Han flyttade Guds lag upp på Sions berg. Och från honom utgår den. Och den utgår som **budet** från Herren och frälsaren. Den är alltså det frälsande herrebudet, som befäller bort syndens och dödens bud och Sinai bud.

Sålunda handla båda Petri brev om blott en sak: **budet** från Herren och Frälsaren i fullkomlig överensstämmelse med profetian. Och vad Petrus här kallar budet är alltså detsamma, som Paulus kallar »Andens lag». Det Petrinska budet är det Petrinska evangeliet. Då du läser Petri

brev, så läser du blott ett: *budet*. Och detta bud är evangelium. Människa, lägg märke till detta!

Evangelium kallas budet, ty det är helt och hållet ett bud, blott ett enda bud: kärleken. Petri »bud» och Pauli 16-sidiga kärlek äro samma sak.

Evangelium bjuder alldeles detsamma som Sinai lag: fyrsidig förstabudskärlek och tusenfaldig andrabudskärlek. Men skillnaden är, som vi sett, oändlig. Ty Sinai lag befäller kärlek med ord; men Sions lag eller evangelium befäller kärlek med kärlek. Eller: evangelium befäller kärlek genom att lägga kärleken i bröstet och skriva den i hjärtat och i sinnena, ut i fingrar och tår, så att människan *kan* älska.

Och märk nu: Petrus säger, att de utkorade främlingarna fått *budet* av *apostlarna*: »det bud, som av edra apostlar har blivit eder givet från Herren och Frälsaren». Alltså förkunnade icke blott Petrus, utan alla apostlarna blott en sak: *budet*. Något annat än budet hade de icke att giva. Något annat än budet predikade de aldrig. Och något annat än budet får aldrig predikas. Ty något annat än budet från Sion har Kristus aldrig givit och kommer aldrig att giva. Apostlarnas »bud» är apostlarnas evangelium. Något annat evangelium än deras budevangelium finns icke. Människa, lägg märke till det; och akta dig för skökan, som fördärvar alla jordens folk.

Och då de genom kunskapen om Herren och Frälsaren, Jesus Kristus, hava undkommit världens besmittelser, men sedan åter låta sig insnärjas och övervinnas av dem, så har det sista för dem blivit värre än det första. Ty det vore bättre för dem att icke hava lärt känna rättfärdighetens väg, än att de nu, sedan de hava lärt känna den, vända tillbaka, bort ifrån det heliga bud, som har blivit dem meddelat. Det har gått med dem så, som det med sanning heter i ordspråket: »En hund vänder åter till sina spyor» och: »Ett tvaget svin vältrar sig åter i träcken» (2 Petr 2:20–22).

Här ha vi återigen »budet». Och här kallar han det för det »heliga budet, som blivit meddelat». Och han visar på en fruktansvärd fara: det budet kan förloras. Och det sker just då, när det icke får vara vad det är: det frälsande herrebudet, som befäller bort syndbudet.

»Budet» meddelas på det sättet, att det genom ett skapande: »Varde!» befäller ut hunden och svinet och sätter sig i deras ställe som ett kärlekens lamm. Men sedan tillkommer det människan att som lammet i Lammet hålla hunden och svinet på avstånd.

Och det finns 16 dörrar till ett förbundshjärta. Och vid varje dörr stå hunden och svinet. Du hör sekundligen gläfsset och grymtet. Och de passa på. Stäng, stäng alla dörrar med 16-sidig kärlek. Ty där kärleken uteblir, där står dörren öppen. Och där ränna de genast in. Och så blir du hunden och svinet i stället för lammet.

Och Petrus talar även om »rättfärdighetens väg». Och med den menar han, som vi se, just det meddelade budet. Ty det bröstlagda och hjärteskrivna budet är rättfärdighetens väg.

Det är samma väg, som Paulus kallar den högre vägen, den

övermåttan härliga vägen, den yppersta vägen. Det är kärleksrättfärdighetens väg: den fyrsidiga förstabuds rättfärdighetens och den tusenfaldiga andrabuds rättfärdighetens väg. Evangelium är det ljuvliga budet, som giver Kristi rättfärdighet såsom hjärte- och sinnesrättfärdighet, den nya förbundsvägen.

Budläggningen är vägläggningen. Och genom den »undkommer människan världens besmittelser», som äro hunden och svinet, och blir övervinnare och främling i världen. Men hon kan stiga av den heliga budvägen och bliva snärjd och övervunnen. Och det sker då, när rättfärdighetens bälte icke hålles spänt. Och därför erinrar Petrus om spännet, som är evangelii fruktan, i dessa gripande ord:

Omgjorden edert sinnes länder... Och om I såsom fader åkallen honom, som dömer var och en efter hans gärningar och icke har anseende till någons person, så vandren ock i fruktan under denna edert främlingskaps tid. I veten ju, att det icke är med förgängliga ting, med silver och guld, som I haven blivit igenlösta från den vandel I förden i fåfänglighet, efter fädernas sätt, utan med Kristi dyra blod, såsom med blodet av ett felfritt lamm utan fläck (1 Petr 1:13–19).

Sålunda: allt vad Petrus hade att säga i båda sina brev, det var enligt hans egna ord blott detta: kommen ihåg edra apostlars bud från Herren och Frälsaren. Han känner intet budlöst evangelium, icke heller de andra apostlarna. Och han varnar för en förvrängd tydning av »ett och annat» hos Paulus, som han säger vara »svårt att förstå» (2 Petr 3:14–16).

Sålunda slöt sig Petrus troget till profetian. Jesajaslagen, Jeremiaslagen, Hesekielslagen, Mikalagen o.s.v., korteligen: Guds lag utgående från Sion är Petri evangelium under namn av **budet, det heliga budet**. Människa, lägg än en gång märke till det; och akta dig! Ty den »evangeliska» skökan skryter vitt och brett med sitt »rena evangelium», d.v.s. ett sådant som är *riktigt rent* från Guds bud. Och den lagiska skökan skryter med sitt budfulla evangelium, d.v.s. ett sådant som är fullt av Sinai bud. Ingendera känner det 7:e berget.

Johannes

Det som var från begynnelsen, det vi hava sett med egna ögon, det vi skådade och med egna händer togo på, det förkunna vi: vi tala om livets ord. Ty livet uppenbarade sig, och vi hava sett det; och vi vittna därom och förkunna för eder livet, det eviga, som var hos Fadern och uppenbarade sig för oss (1 Joh 1:1, 2).

Mina älskade, det är icke ett nytt bud, som jag skriver till eder, utan ett gammalt bud, som I haven haft från begynnelsen. Detta gamla bud är ordet, som I haven fått höra. På samma gång är det dock ett nytt bud, som jag skriver till eder; och detta är sant i honom och sant i eder; ty mörkret förgår och det sanna ljuset lyser redan (1 Joh 2:7, 8).

Och om vi hålla hans bud, så veta vi därav, att vi känna honom. Den som säger sig känna honom men icke håller hans bud, han är en lögnare och i honom är icke sanningen (1 Joh 2:3, 4).

Vadhelst vi bedja om, det få vi av honom, eftersom vi hålla hans bud och göra det som är välbehagligt för honom. Och den som håller hans bud, han förbliver i Gud och Gud i honom. Och att han förbliver i oss,

det veta vi av Anden, som han har givit oss (1 Joh 3:22, 24).

Det har gjort mig stor glädje, att jag har funnit några av dina barn vandra i sanning efter det bud, som vi hava fått av Fadern. Och nu har jag en bön till dig, kära fru. Icke som om jag skreve för att giva dig ett nytt bud, det är allenast fråga om det bud, som vi hava haft från begynnelsen: att vi skola älska varandra. Och däri består kärleken, att vi vandra efter de bud han har givit oss (2 Joh 4-6).

Däri består kärleken till Gud, att vi hålla hans bud; och hans bud äro icke tunga. Ty allt som är fött av Gud det övervinner världen; och den segerkraft, som har övervunnit världen, är vår tro (1 Joh 5:3, 4).

Kära barn, låten ingen förvillia eder. Den som gör rättfärdigheten, han är rättfärdig likasom Han är rättfärdig. Den som gör synd, han är av djävulen (1 Joh 3:7, 8).

Gud är kärleken, och den som förbliver i kärleken, han förbliver i Gud, och Gud förbliver i honom (1 Joh 4:16).

Mina älskade, låtom oss älska varandra; ty kärleken är av Gud, och var och en som älskar, han är född av Gud och känner Gud. Den som icke älskar, han känner icke Gud, ty Gud är kärleken (1 Joh 4:7, 8).

Anden är den som vittnar, ty Anden är sanningen (1 Joh 5:6).

I de två första verserna av det första brevet angiver Johannes sitt ämne. Och det är: **Livet** »Vi förkunna för eder det eviga livet.»

Och detta liv kallar han i sina tre brev 20 gånger för **budet**, 20 gånger för **sanningen** och 50 gånger för **kärleken**, samt dessutom för **ordet**, **ljuset** och **rättfärdigheten**. Och allt detta är för honom en person: »Herren», »Anden».

Han skriver blott om livet; och han skriver blott om budet. Ty han säger, att »det är allenast fråga om det bud, som vi hava haft från begynnelsen». Livet och budet äro för honom, såsom för Kristus, samma sak.

Och märk! Han skriver om det gamla budet. Och vad är det för ett bud? Jo, »detta gamla bud är **ordet**, som I haven fått höra» (1 Joh 2:7). Alltså: det ord, som de första kristna fingo höra, det var **budet**; och ingenting annat. Det stämmer fullkomligt med Petrus, som sade: »kommen ihåg det bud, som I haven fått av edra apostlar». Det Johanneiska »budet» är det Johanneiska evangeliet, liksom det Petrinska »budet» är det Petrinska evangeliet. Och detta budevangelium är apostlaevangeliet. Något annat evangelium fanns icke på apostlarnas tid. Och något annat får aldrig finnas. Bort, bort med allt budlöst evangelium!

Detta gamla bud är kärleken, säger han. Och den är icke ett bud bland bud, utan budet i alla bud, guldbandet med alla ädelstenspärlor på sig. Ty »kärleken till Gud består däri, att vi hålla hans bud». Kärleken lever blott genom budhållningen; och budhållningen lever blott genom kärleken. Den Johanneiska kärleken är detsamma som Pauli 16-sidiga kärlek. Och liksom Paulus lägger även Johannes frälsningen inom kärleken. »Den som icke älskar, han är icke född av Gud och känner icke Gud, ty Gud är kärleken». Utan född kärlek ingen frälsning. Eller: utan bröstlagd och hjärteskriven kärlek intet nytt förbund. Så allvarlig är kärleken. Han är det eviga evangeliet, det eviga livet, det eviga alltet.

Och budet är sant i Kristus, säger han. Ty det står i honom såsom sanningen ända ut i paradiskroppen på Sions berg. Och det är sant i eder, säger han. Ty det står såsom född sanning i alla, som stå med Lammet på Sions berg. Budet, vordet sanning i Kristus och genom honom vordet sanning i de kristna, det är Johannes kristendom, och det är Kristi kristendom, bergspredikans kristendom. Och Paulus uttrycker den så: Andens lag har gjort mig fri, så att lagens krav kan fullbordas i mig. Det är Johannes och Pauli lagläggning och lagskrivning.

Detta gamla bud är ock ett nytt bud, säger han. Ty det fanns till såsom verklig livssanning först i Kristus och genom honom i de kristna. Det är årsbarn med honom och årsbarn med den första pingstförsamlingen.

Kristus är budet i personlig gestalt. Och evangelium är ordet om Kristus, i vilket ord han själv är. Så är budet evangeliis väsen och innehåll.

För Johannes finns det blott ett enda ljus på jorden. Och det är budet. Utanför budet står mörkret. Så långt jag håller budet, så långt är jag i ljuset; så långt jag icke håller budet, så långt är jag i mörkret (2:8–11).

Och Johannes försäkrar, att »Guds bud icke äro tunga»; ty de äro födda (5:3, 4). De äro de bröstlagda och hjärteskrivna sjundebergsbudet, andelagsbudet. »I honom», »i honom», »i honom» — säger han ideligen. Ja, *där, där* i honom, ha vi budet det lätta, oket det ljuva. Ty budet är anden, och anden är budet. Alla Sions bud andas. Jesus är budet. Håll dig i Jesus-Budet, så håller du budet, ty han är budet det lätta.

Är budet mig tungt, så står jag vid Sinai; är budet mig lätt, så står jag på Sions berg. Och dit upp kliver jag icke. Jag dör ditt upp, födes dit upp, hissas dit upp, tror mig dit upp med en gudafödd tro, som gör Gud till En, namnet till Ett, och därmed övervinner världen. Detta är inga frälsningsbihang och släpsaker. Det är *själva* frälsningen, *själva* saken.

»Kära barn, låten ingen förvilla eder. Den som gör rättfärdigheten, han är rättfärdig.» Alltså är ingen rättfärdig inför Gud genom en blott tillräknad kristusrättfärdighet. Utan blott född kristusrättfärdighet gör rättfärdighet inför Gud. Ty blott född rättfärdighet gör rättfärdigheten, blott den födde *kan* icke synda (1 Joh 3:9–12). Utanför födelsen ingen frälsning. Den Johanneiska »födelsen» är den Paulinska »skapelsen», på vilken allt kommer an.

I Johannes se vi en verkligt evangelisk kristen. Ty för honom är budet evangelium, och evangelium är budet. Han lever helt och hållet i, av och genom budet, sjundebergsbudet, som är »Andens lag». För honom har det gamla lagförbundet upplöst sig i det nya lagförbundet som knoppen i blomman. Allt Guds ord är för honom ett sionsord i full överensstämmelse med profetian. Han har intet öra för sinairösten, ty han är idel öra för sionsrösten. Han är död för den förra, ty han har lagligen dött från den genom Sions lag.

I Johannes ha vi en verkligt evangelisk predikant, en äkta evangelist. Ty han predikar blott budevangeliet, det enda som finns. »Budet, budet, budet!» — en oavbruten ström, floden av livets vatten — det är hans förkunnelse. Vilken skillnad mellan honom och våra skökoevangelister! De förkunna det fulltoniga evangeliet, säga de. Och därmed mena de ett sådant, som icke har en enda ton av Guds bud. De storma och väsnas mot lag, bud och görande alldeles som våra hedniska förfäder, då de skulle skrämja bort trollen. Och därmed tro de sig vara riktigt evangeliska. Men apostlaevangeliet känna de icke. Den lagliga frälsningen genom Sions lag finns för dem icke till. De ha icke sett det 7:e berget.

Johannes nämner icke det ordet nåd mer än en enda gång. Och det är i det andra brevets hälsning. Och många tycka, att det är »så litet nåd och så mycket lag i hans brev, så att de få ingenting i dem». De se icke, att breven äro alldeles fulla av »nåden» och innehålla icke ett ord om »lagen». Livet, budet, sanningen, kärleken, ordet, ljuset, rättfärdigheten — allt är idel nåd för Johannes. Men så förvänd har man blivit genom den budlösa skökonåden.

Johannes lever helt och hållet i de fyra heliga alltens förbundskärlek, som totalt trängt ut kärleken till världen och de ting, som äro i världen. Han står fyrsidig i grundbudet, tusensidig i följbudet och sjusidig i den sjusidige tron-anden. Det är nådaståndet, lejonståndet, lammståndet, sionsståndet.

Han svävar på örnens vingar i ljusets rena rymder högt över jorden och jordeberget, tätt under kristallens härliga fäste. Hans liv är den sekundliga kerubsången, helighetssången. Han glöder och brinner i den stilla och milda sjundebergselden, den saliga budelden.

Till dessa trefalt heliga höjder kommer intet människobarn utan genom budevangeliet från Sion. Och därför är jättarnas släkte så fåtaligt. Ty under det sjätte huvudets tid är budnåden undanträngd av budlös nåd, som aldrig mäktar lyfta upp över jorden. Middagsberget står skymt av skökoevangeliets dimmor och moln.

Och från det yppersta berget, från den evangeliska höjden över alla höjder, skådar Johannes ned på en budlös, döende värld. Och där ser han blott ett, som aldrig dör: Guds bud och dem som hålla Guds bud: *Världen förgås och hennes lusta, men den som gör Guds vilja, han förbliver evinnerligen* (1 Joh: 2:17).

Jakob

Efter sitt eget beslut födde han oss till liv genom sanningens ord, för att vi skulle vara en förstling av de varelser han skapat. Det veten I, mina älskade bröder (Jak 1:18, 19).

Men våren ordets görare och icke allenast dess hörare, eljest bedragen I eder själva. Ty om någon är ordets hörare, men icke dess görare, så är han lik en man, som betraktar sitt ansikte i en spegel: när han har betraktat sig däri, går han sin väg och förgäter strax hurudan han var. Men den som skådar in i den fullkomliga lagen, frihetens lag, och förbliver därvid och icke är en glömsk hörare, utan en verklig görare, han bliver salig i sin gärning (Jak 1:22–25).

Talen och handlen så, som det höves dem, som en gång skola dömas genom frihetens lag (Jak 2:12).

Jakob skriver till de tolv stammarna i församlingen. De ha blivit frälsta genom nyfödelse, det enda sätt, varpå en människa blir frälst.

De hade blivit födda genom sanningens ord. Och det ordet var enligt Petrus och Johannes budet från Herren och Frälsaren.

Sanningens ord innehåller blott ett ord, första- och andrabudsordet, vilket, upptaget i människan som en levande säd, utföder henne ur lögnordet, som är vilddjurets första- och andrabudsord.

Men Jakob kallar icke sanningens ord för budet; utan han kallar det för **lagen**. Ja, han kallar evangelium rent ut för lagen, **den fullkomliga lagen, frihetens lag**.

Människa, lägg märke till det!

Han använder helt enkelt samma namn på evangelium, som Jesajas och Mika givit det i den bekanta profetian: »I kommande dagar skall Jehovahs lag utgå från Sion.»

I, Herrens heliga, återinfören det profetiska och apostoliska namnet på evangelium: »den fullkomliga lagen». Ty det är längesedan bortlagt i vida kretsar. Blott du nämner det ordet lag för den »evangeliska» skökan, så är det, som om du stucke henne i näsan med en syl.

Denna lag är fullkomlig, säger han. Och vad han menar därmed, säger han ock: den är frihetens lag. Därmed skiljer han den från Sinai lag, som är träldomens lag.

Ty Hagar och Sara äro de två förbunden, säger Paulus (Gal 4:21–26). Den förra betecknar berget Sinai och det jordiska Jerusalem. Den senare betecknar det himmelska berget och det himmelska Jerusalem. »Hagar» föder till träldom; »Sara» föder till frihet. Det är skillnaden.

Sinai lag kan icke göra fri från synd-, skuld- och straffanden, ty den är en bokstavslag. Men den fullkomliga lagen kan göra fri från densamme, ty den är en synd-, skuld- och straffri ande eller andelag.

Den fullkomliga lagen giver en fullkomlig frihet. Ty den står som person på Sions berg. Och i denna person står hela mänskligheten stamvis fullkomlig inför Gud. Och genom ingrening i honom få vi del i fullkomligheten. Ty denna ingrening är detsamma som födelsen, genom vilken man inträder i det nya förbundet och genom vilken den fullkomliga lagen lägges i bröstet och skrives i hjärtat. Därmed är fullkomligheten född i människan. Den är ett barn. Och att hon är ett fullkomlighetsbarn, det känner hon. Ty hon har ett skriande behov av fullkomlighet. Och det behovet blir mättat till sist ända därefter, att hon blir Kristus fullkomligen lik, ja, honom lik även till paradiskroppen. Av fullkomlighetens barn blir en fullkomlighetens man.

Och denna födelse bryter syndens övermakt. Ty den födde »kan icke synda». Och därmed gives förbundsförlåtelsen. Den är en födelseförlåtelse. Ty den gives blott åt den *födde*, aldrig åt den *ofödde*. Och denna förlåtelse är så absolut fullkomlig, att Gud aldrig mer kommer ens de gräsligaste synder ihåg. Men märk än en gång: denna förlåtelse äger blott den födde. Där synden härskar, där gives den aldrig.

Ja, en så fullkomlig frälsning giver frihetens lag. Den frigör från synd-, skuld- och straffanden, eller från synd-, skuld- och straffhjärtat, eller från synd-, skuld- och strafflagen, som är syndens och dödens lag, och därmed från Sinai lag.

Vad Jakob kallar frihetens fullkomliga lag är detsamma, som Paulus kallar »Andens lag», vilken gjorde honom fri från syndens och dödens lag och från Sinai lag.

Se nu samma sak uttryckt med andra ord.

Jakob talar om en spegel. Och då en människa speglar sig, ser hon sig själv, eller rättare en bild av sig själv. Och denna bild upptager hon i sitt lekamliga synsinne. Och där har hon den klarast och kraftigast, blott så länge hon ser den i spegeln. Men då hon vänder sig bort, då förbleknar den snart och försvinner.

Frihetens fullkomliga lag eller evangelium är en spegel, en andespegel, i vilken människan kan se blott med andens ögon.

Men hon kan icke spegla sig själv. Därför drager Fadern till Sonen, som är spegeln. Han giver henne spegelstunder. I en sådan stund klarnar det upp, och värmer det upp i hennes mörker och köld. Hon står inför den levande spegeln. Och Herren Sebaots ande öppnar hennes andes ögon. Och nu ser hon sig själv i spegeln. Och hon ser sig själv just sådan, som hon i kraft av den dragande anden *ville* vara och *icke* ville vara: hon ser sitt sanna själv och därmed sitt falska själv.

Och detta sanna själv eller jag är första- och andrabudsjaget, hennes första- och andrabudsmänniska i Kristus, som är den fullkomliga första- och andrabudsmänniskan.

Och detta jag upptager hon i sig. Och det är ett levande jag. Det känner hon. Det jaget sätter henne i stånd att älska Gud över allt och sin nästa som sig själv. I en sådan spegelstund känner hon sig frigjord från djurets första- och andrabuds-jag. Så får hon smak på sitt sanna jag, som är kärlekens jag, och avsmak för sitt falska jag, som är det själviska jaget.

Och så länge hon står stilla i sin ande inför Kristus och blott ser in i den fullkomliga lagen, så länge förbliver det sanna jaget i henne. Men då hon vänder sig bort, då förbleknar det och försvinner; och det själviska jaget inträder i dess ställe.

Men genom en sådan eller sådana spegelstunder får hon i verklig erfarenhet se, vad evangelisk frälsning är. Den är helt enkelt ett nytt jag, ett kärlekens första- och andrabuds-jag, ett Sions lag-jag, som är evangeliij jag. Och detta jag, som är första- och andrabudsmänniskan i Kristus, är just vad Paulus kallar den nya skapelsen, på vilken allt kommer an.

Och nu måste hon välja, mellan de två jagen. Och det sanna jaget väljer hon icke genom att blott då och då se sig i spegeln och hava det som lånegods för någon stund eller kortare tid, utan genom att, såsom Jakob säger: »*skåda in i den fullkomliga lagen och förbliva därvid*». Just på detta *förblivande* inför spegeln hänger det. Jag måste sekundligen i min ande stå inför den, sekundligen se på Jesus såsom min *fullkomlige* frälsare, såsom min *ende* frälsare, så att allt självfrälseri dör ut.

Tag sekundligen Jesus såsom din all- och helfrälsare, så tager han sekundligen dig såsom all- och helfrälst. Se dig fast i honom såsom din fullkomliga första- och andrabudsmänniska, så ser han sig fast i dig som din fullkomliga första- och andrabudsmänniska. Stå inför spegeln, så står Kristus i dig. Spegelståndet är nådaståndet, budståndet, lagståndet på Sions berg.

Och märk väl! Att se på Jesus, det är ingen overksam dvala; utan det giver den högsta verksamhet i himmel och på jord. Ty det sätter människan i stånd att i Jesus Kristus älska Gud av *allt* hjärta, *all* själ, *all* kraft och *allt* förstånd och att älska sin nästa som sig själv. Ty Kristus är första- och andrabudsmänniskan. Och han finnes till i människan blott i gestalten av född första- och andrabudsmänniska.

Därför, sedan Jakob sagt: »förbliven därvid», tillägger han: **»och är en verklig görare»**. Denne verklige eller verksamme görare är just första- och andrabudsmänniskan. Ty hon gör sekundligen Gud till sin Gud och ingen mer och älskar sin nästa som sig själv. Denna människa *består* just i detta görande. Hon finns icke till i någon annan gestalt än såsom första- och andrabudsgörare. Blott såsom sådan är jag frälst. Gör jag mig en mergud, så har jag gjort av med mig själv.

Och en sådan görare bliver salig i sin gärning, säger han. Naturligtvis. Ty just denna första- och andrabudsgärning *är* själva frälsningen, *är* själva saligheten, *är* själva evangelium i människan, *är* frihetens frälsande lag.

Denna allvarliga sak uttrycker Jakob även så: *»Såsom kroppen utan ande är död, så är ock tron utan gärningar död»* (2:26).

Alltså äro gärningarna trons *ande* och *liv*. Utan dem är tron som en död kropp. Och trons gärningar äro första- och andrabudsgärningen. Tron kan icke leva en sekund utan att göra Gud till sin Gud och ingen mer. Det är trons grundgärning och grundliv. Och ur den framgår andrabudsgärningen som värmen ur elden.

Detta se vi hos Abraham. Han befalldes att offra Isak. Därmed ställdes hans tro inför liv eller död. Skaparen eller det skapade, Gud eller Isak! Endera måste han göra till sin Gud. Och han gjorde Gud i himmelen till sin Gud och bortkastade merguden Isak. Så räddade tron sitt liv. Och varigenom? Genom förstabudsgärningen. Och så alltid. Förstabudsgärningen *är* trons liv. Och genom förstabuds-gärningen *räddar* tron sitt liv. Denna gärning är trons grundande och grundliv. Denna övermåttan allvarliga sak har Luther, som vi sett, antytt med dessa ord: »Tron fullbordar det första budet i Guds lag och därmed lätteligen alla andra bud.»

Så länge tron blott håller för sant, att det finns en Gud, så länge är hon blott den döda kroppen. Men då hon i Jesus Kristus gör Gud till sin Gud av *allt* hjärta, *all* själ, *all* kraft och *allt* förstånd, då är där liv i kroppen, ty då är hon den sekundligt verksamme *göraren*.

Den jakobiska tron är alltså detsamma som den paulinska tron: »I Kristus Jesus beror allt på huruvida man har en tro, som är verksam genom kärlek; som gör den fullkomliga lagens första- och andrabudsverk. Härom mer i vårt 8:e kapitel.

»Talen och handlen så, som det höves dem, som en gång skola dömas genom frihetens lag.»

Så allvarligt är evangelium. Vi frälsas genom det; men vi skola ock dömas genom det.

Evangelium är högsta lag, som giver högsta frihet med högsta ansvar, och som dömer högsta dom, den eviga slutdomen, från vilken ingen vädjan finnes.

Vartenda Guds bud möter mig här som min frälsare; men det möter mig ock där som min domare.

Så som jag behandlar budet här, så behandlar budet mig där.

Är budet min hjärtevän här, så är det ock min hjärtevän där.

Trampar jag på budet här, så trampar det ned mig där.

Även det minsta bud möter mig en gång antingen som min frikännare eller som min anklagare. Ja, till och med blott ett fåfängt ord står upp i Herrens dom och kräver räakenskap (Matt 12:36, 37).

Det finns blott ett på vår jord, som är värt att älska; och det är budet. Ty i det bor Gud som min frälsare.

Och det finns blott ett på vår jord, som är värt att frukta; och det är budet. Ty i det bor Gud som min domare.

Intet saligare, intet farligare på vår jord än Guds bud; intet ljuvare, intet bittrare än Guds bud. Ty i budet ligger mitt eviga väl eller mitt eviga ve, min himmel eller mitt helvete.

I budet ligger min fulla lön eller min bristfulla lön eller min förlust av all lön med frälsning »såsom genom eld».

Och så förstå vi, varför Kristus var så hjärtinnerligt rädd om Guds bud och det intill minsta bokstav och prick. Jo, ty både vår frälsning och vår dom ligga i budet. Och hade icke Guds bud flyttats upp på det 7:e berget, så hade ingen människa blivit frälst. Därför gav han sitt hjärteblod för att fullborda Guds bud, så att de kunde utgå från Sion som frihetens frälsande lag. Respekt, o människa, för de bud, som drypa av Jesu blod!

O, vilken själaskada, vilken evighetsförlust, som tillfogats och tillfogas millioner människor genom förfalskningen av Jesu Kristi evangelium, som är frihetens fullkomliga lag, men ur vilket skökan plockat bort alla Guds bud!

I Herrens heliga, akten eder för det 6:e världsríkets största fara, den lömska faran, »ormen med skenet av Kristi namn».

Uppenbarelsboken

Och draken vredgades än mer på kvinnan och gick åstad att föra krig mot de övriga av hennes säd, mot dem som hålla Guds bud och frambära Jesu vittnesbörd (12:17).

Och jag såg en annan ängel flyga mitt på himmelen; han hade ett evigt evangelium, som han skulle förkunna för dem som bo på jorden,

för alla folkslag och stammar och tungomål och folk. Och han sade med hög röst: »Frukten Gud och given honom ära, ty stunden är kommen, då han skall hålla dom. Ja, tillbedjen honom, som har skapat himmel och jord och hav och vattenkällor» (14:6, 7).

Här gäller det för de heliga att bevisa ståndaktighet, ja, för dem som hålla Guds bud och Jesu tro (14:12).

Uppenbarelsboken är alltigenom ett väldigt vittnesbörd om budevangeliet. Men vi taga här blott de anförda ställena. Vi återkomma till denna bok längre fram.

Det stående kännetecknet i skriften på Herrens heliga är detta: *»de hålla Guds bud»*. Och hela Uppenbarelsboken välver sig blott omkring detta: *»Här stå de som hålla Guds bud»*. Det är mot dem, som draken för kriget. Den djupaste striden på jorden står om Guds bud. Utrotas de, då är världen förlorad. De heliga äro budens väktare.

Men med de heligas budhållning menas framför allt första-budshållningen. Ty utan den kan intet bud hållas. Men med den kunna alla bud lätteligen hållas. Och det är just första-budshållningen, som gör bruden eller solkvinnan, och första-budssläppningen, som gör vilddjuret och skökan.

Och Uppenbarelsboken ställer de heliga eller solkvinnan blott på Sions berg (14:1–5). Det är alltså icke fråga om sinaitisk, utan om sionitisk budhållning, den nämligen, på vilken *»allt kommer an»*.

Och på himmelens middagsmitt såg Johannes en ängel sväva fram. Han hade ett evigt evangelium, som han skulle förkunna för dem, som bo på jorden. Och det lydde så: *»Frukten Gud, given honom ära, tillbedjen skaparen»*. Vad är detta? Jo, just det första budet. Just det första, största och yppersta budet visar ängeln upp inför hela världen såsom *»ett evigt evangelium»*. Just det första sinaibudet utgår här från himmelens mitt såsom det första sionsbudet. Just Sinai evigt oåterkalleliga grundbud möta vi här som evangelii eviga grundbud. Just gudstillbedjandet eller kärleken till Gud av allt hjärta, all själ, all kraft och allt förstånd är evangelii eviga grund väsen. Så ser du då tydligen även här, att det första budet är evangelium. Och är det budet evangelium, då äro alla buden evangelium, ty de förhålla sig till det första som bäcken till källan.

Världsstriden är innerst striden om det första budet. Och den evigt avgörande striden på jorden står blott om det första budet: huruvida människan skall tillbedja skaparen eller det skapade. Och du ser redan nu, huru allt rustar sig till den striden. Hela mänskligheten samlar sig allt tydligare i två läger: för eller emot det första budet. Och i den striden kommer hela den förstabudslösa världen att kasta sig över alla dem, som fasthålla det första budet. Och det kan du se redan nu; och därav kan du ana vad som stundar.

Allt martyrblod har flutit för det första budet. Och allt Harmageddons blod kommer att flyta för det första budet. Därför förutskickades ett särskilt himmelens sändebud att med hög röst utropa det första budet som ett evigt evangelium. Ty därpå hänger de heligas

seger på Harmageddon. Den som har det första budet som blott sinailag, han är förlorad. Men den som har det som evangelium, han är oövervinnelig.

Därför ve och åter ve alla dem, som beröva människorna det eviga förstabudsevangeliet och narra på dem ett budlöst evangelium. Evtigt ve och evig förbannelse och evig hämnd i evigheternas eld och rök skall drabba skökan, som med skenet av Kristi namn fördärvat alla jordens folk.

Sammanfattning

Sålunda kallar Paulus evangelium för »Andens lag», som gjorde honom fri från syndens och dödens lag, och för »Kristi lag», som gjorde honom fri från Sinai lag, och för den 16-sidiga kärleken, utan vilken människan är ingenting inför Gud.

Och Hebreerbrevet kallar evangelium för »Guds lagar, vilka läggas i hjärtat och skrivs i sinnena, varpå Gud aldrig mer kommer synden ihåg». Och dessa lagar och denna förlåtelse utgöra tillsammans det nya förbundet.

Och Petrus kallar evangelium för »budet från Herren och Frälsaren». Och han säger, att det var apostlarnas bud; och att båda hans brev voro endast en påminnelse om detta bud.

Och Johannes kallar ock evangelium för »budet», vilket var det ord, som hans läsare ända från begynnelsen fått höra, och för »kärleken, utan vilken ingen känner Gud».

Och Jakob kallar evangelium för »frihetens fullkomliga lag», genom vilken vi frälsas, och genom vilken vi skola dömas.

Och i Uppenbarelseboken påminnes hela världen med högtidligt och fruktansvärt allvar därom, att första budet och därmed alla buden äro evangelium. Enligt denna änglapredikan är just den firsidiga allkärleken till Gud själva evangelium till dess eviga grundväsen.

Och alltsammans: den Paulinska andelagen, Hebreerbrevets hjärte- och sinneslagar, det Petrinska budet, det Johanneiska budet, den Jakobiska lagen och ängelns budevangelium — allt är Guds lag, utgående från Sion och hans ord från Jerusalem.

Så väl hava alla de heliga författarna tagit vara på profetian om lagens förflyttning till Sion. Så troget hava de följt lagens heliga historia fram över bergen ända upp på Sions berg. Ingen enda stannar vid något stationsberg.

Fram och upp till Sions berg, ropa alla profeterna. Fram och upp till Sions berg, ropa alla apostlarna. Det berget bestego de senare. Där stå de alla bergfasta. Därifrån taga de allt Guds ord som evangelium. Därifrån tala de allt Guds ord som evangelium.

Men för varje människa är allt Guds ord blott ett kravord, ända till dess hon blir den av sinaiordet tilltuktade nollan, sjunderomare-nollan. Först då sänka sig alla Guds bud ned i henne från det 7:e berget såsom

nådens bud, evangeliis frigörande bud. Ty Sions bud äro det himmelska och det eviga **alltet**. Därför läggas de blott i ett noll-bröst och skrivas blott i ett **noll-hjärta**.

Guds ord ställer sig till mig som lag eller evangelium, allteftersom jag ställer mig till ordet. Ställer jag mig såsom »Nils-kan-själ», då är allt Guds ord för mig lag. Ställer jag mig såsom »Nils-kan-icke-själ», då är allt Guds ord evangelium för mig. Men detta »kan-icke-själ» sitter icke på tungan. Av sådana Nissar är kristenheten full. Utan det sitter i hjärta och sinnen, ut i fingrar och tår. Det är Nils Noll.

Jag lever icke i det nya förbundet, därför att jag lever i det nya förbundets tid. Och jag läser icke det nya testamentet, därför att jag läser den bok, som kallas nya testamentet. Utan min nya förbundstid börjar och mitt nya testamente lägges inför mig, *då*, när Guds lag från Sion lägges i mitt bröst och skrives i mitt hjärta. Förut läste jag gamla testamentet överallt i bibeln; efteråt läser jag nya testamentet överallt i bibeln.

TREDJE DELEN

Förfalskning av »Andens lag»

En person kom in på ett ställe, där man ville gälla för att vara riktigt evangelisk. På bordet stod en korg med »bibelkort». Han tog ett. Och på det stodo dessa ord: »*I ären mina vänner*».

Men bibelspråket i sin helhet lyder så: »*I ären mina vänner, om I gören vad jag bjuder eder* (Joh 15:14).

Man hade alltså tagit blott den förra delen. Ty den var »evangelium». Den senare fick icke vara med; ty den var »lag». Och detta fastän Herren sagt: »*mina ord äro ande och liv*», och därmed också sagt, att den utelämnade delen »är ande och liv», d.ä. evangelium.

Han tog ett kort till. Och på det stod så: »*Guds fasta grund består dock och har detta insegel: Herren känner de sina.*»

Men så lyder icke inseglet på grunden, utan så: »*Herren känner de sina, och: Var och en som åkallar Herrens namn, gånge ifrån orättfärdighet*» (2 Tim 2:19). Även detta språk hade man alltså kluyvit itu och kastat bort den del, som stötte på »lag».

Och på samma sätt de övriga korten. Alla bestodo de av ljuvliga utplock och sönderryckta avplock ur både gamla och nya testamentet. Och så hade man fått en hel korg av »rent evangelium», alldeles rent från Guds bud. Och på det »levde man. Och man var så mäktat »evangelisk» — i munnen. Så att den stod vid och stor som ett stövelskaft.

Här ha vi den »evangeliska» förfalskningen av »Andens lag». Man plockar ut ur hela bibeln de »ljuvligaste nådetillsägelserna». Och dem kallar man evangelium. Guds bud däremot i både gamla och nya testamentet, alltså även Jesu bud, kallar man lag. Och blott de förra sägas vara frälsande, icke de senare. Och så lägger man frälsningen helt och hållet utanför Guds bud, tväremot vad Kristus och alla apostlarna gjorde, vilka samstämmigt lade frälsningen i budet såsom förbundslagen med förbundsfrölatelsen. Här är det 7:e berget med Guds

frälsande lag alldeles okänt. Man går tjuvvägen vid sidan av det nya förbundet.

Och så har man fått »lag och evangelium» till att vara två särskilda delar av Guds ord, särlagda *bibelställen*, under det att skillnaden dem emellan är skillnaden mellan allt Guds ord såsom talat på jorden och *allt* Guds ord såsom talat från himmelen, mellan *allt* Guds ord såsom gammaltestamentligt och *allt* Guds ord såsom nytestamentligt, mellan *allt* Guds ord såsom ett sjunderomareord och *allt* Guds ord såsom ett åttonderomareord, mellan *allt* Guds ord såsom ett trångportsord och *allt* Guds ord såsom ett smalvägsord, mellan allt Guds ord såsom ett tuktomästareord och *allt* Guds ord såsom ett frälsomästareord.

Motsatsen mellan lag och evangelium blir alltså här motsatsen mellan ett kravord och ett icke-kravord, mellan lag och icke lag, då den däremot är skillnaden mellan krav utan görkraft och krav med görkraft, mellan lägre lag och högre lag, mellan **sinailag** och **sionslag**, mellan bokstavslag och andelag, såsom vi sett i det föregående.

Man talar visserligen om lagen såsom tuktomästare. Men det blir en falsk mästare, som leder vid sidan av Kristus och bort från Kristus, då han icke får, såsom med Paulus, leda fram till »Andens lag» i Kristus, vilken gör fri från syndens och dödens lag, så att lagens krav kan fullbordas i oss.

Och så får man icke den apostoliske Kristus på Sions berg, utan man drager ned honom till Sinai berg. Där ställer man honom. Och där får han göra tjänst blott såsom en budlös frälsare, som genom ett budlöst evangelium befriar från Sinai lag till icke-lag. Han får icke hava någonting annat i sitt evangelium än »förlåtelse», tillgift, eftergift, överseende och straffrihet. Så avkläder man honom hela den sionitiska lagrustningen, som är »Andens lag», vilken giver kraftbeklädningsen från höjden.

Och på detta sätt står man med allt sitt »evangelium» dock väsentligen under lagen. Ty Sinai lag skrämmer icke bort plockevangelium. Han släpper ingen människa på vår jord, förrän han far ingå i henne såsom Andens frälsande lag. Han tystnar aldrig i evighet, förrän han i gestalten av Sions lag får stiga ned och lägga sig till ro i bröst, hjärta och sinnen såsom den nya förbundslagen med den fullkomliga förbundsförlåtelsen, födelseförlåtelsen, skapelseförlåtelsen.

Och därför skall du alltid finna, att dessa sig så kallande evangeliske ligga i en idelig fejd med lagen. Han är deras förskräcklige buse, som de aldrig går säkra för, och mot vilken de jämt skria, skrika och hojta och slå med händer och fötter. De gå med en djup och hemlig fruktan för honom. Ty de äro icke lagligen lösta från honom genom »Andens lag».

Och därav kommer det sig, att mångtusen troende av hjärtans lust slå sig ned i Rom 7:e. Där känna de igen sig. Och den trälomshålan förklara de för den äkta evangeliske friheten, för det rätta nådaståndet, och försvara den såsom själva himmelen på jorden. Att himmelen bor i Rom 8:e se de icke. Den Paulinska frigörelsen genom »Andens lag» känna de icke. De kalla sig evangeliske, men äro i grunden lagiska och

fariseiska. Det visa de ock genom den övervägande utvärtesheten i deras liv och genom silandet av myggor och sväljande av kameler. Inrelivet, som är det fyrsidiga alltet, det evangeliska förstabuds-alltet, är dem fördolt.

Man vill hava nåden budlös. Men det *är* den icke. Ty så beskriver Paulus densamma:

»Guds nåd har uppenbarats till frälsning för alla människor; och den vill uppfostra oss till att avsäga oss ogudaktighet och världsliga begärelser och till att leva tuktigt, rättfärdigt och gudfruktigt i den tidsålder som nu är» (Tit 2:11, 12).

Sålunda 5 saker: avsägelse av ogudaktighet och avsägelse av världsliga begärelser, samt tukt, rättfärdighet och gudsfruktan.

Och vem är det nu, som kräver allt detta? Jo, Guds nåd, säger Paulus. Och vem är det, som frambringar allt detta? Jo, Guds nåd, säger han. Och vad innefattar allt detta? Jo, hela Guds lag, som vi se; vartenda bud, all Guds fordran på en människa i denna tidsålder. Allt detta kräver och frambringar Guds nåd i henne, nämligen om den får det.

Sålunda kräver Guds nåd alldeles detsamma som Guds lag. I nåden möta vi hela Guds lagkrav. I nåden ligga alla Guds bud. Och de ligga där som *nådens* bud, såsom gävobud utan all vår förtjänst; såsom uppfostrande bud; såsom heligt tuktande bud, och det i mycket djupare fruktan och allvar än Sinai bud; såsom bärande, lärande och närande bud; såsom överskylande, förlåtande, upprättande och stödande bud, med ett ord: såsom budet Jesus Kristus.

Detta nådens 5-sidiga liv, vilket innefattar, som vi se, även seger över den onda begärelsen, är just livet i Rom 8:e, både i motsats till det rent världsliga livet och i motsats till det härskande begär-livet i Rom 7:e. Vad Paulus här kallar Guds nåd är alldeles detsamma, som han i Rom 8:e kallar »Andens lag», som sätter människan i stånd till detta nådens 5-sidiga liv i vandrigen efter anden.

Den paulinska nåden är alltså icke budlös, utan alldeles budfull. Den inrymmer i sig alla Guds bud såsom Sions bud.

Guds nåd är icke endast negativ, utan framför allt positiv, det är, den är icke blott *efterskänkande*, utan *skänkande*. Den giver det högsta, som finns i himmel och på jord, i tid och evighet. Och vad är det? Jo, det himmelska alltet, det eviga evangeliets förstabuds-allt, den eviga allkärleken till Gud. I detta allt ligger allt; utanför det står det eviga intet. Detta allt är allt vad Gud äger. Och han frälsar genom att giva sitt allt. Detta allt är Guds nåd, den konungliga förstabuds-nåden. Och alla Guds vägar och verk med en människa gå ut på *blott ett, blott ett*: att få skänka henne alltet, ty utan det är hon ingenting inför honom. Kan hon icke älska Gud av *allt* sitt hjärta, av *all* sin själ, av *all* sin kraft och av *allt* sitt förstånd, då har hon intet rum i den värld, där allt står blott i det eviga evangeliets förstabuds-allt.

Vi ha nu gjort en antydning om den »evangeliska» förfalskningen av »Andens lag» särskilt i de ytterligheter vari den framträder i vida kretsar

i de evangeliska kyrkorna.

Men det finnes ock en lagisk förfalskning av »Andens lag». Även den neddrager Kristus från Sion till Sinai. Och då den förra gör honom till en inbillad frälsare *från* Sinai lag, så gör den senare honom till en inbillad frälsare *genom* Sinai lag.

Denna lagiska förfalskning finnes ock i de evangeliska kyrkorna. Även den kringgår det evangeliska förstabuds-alltet och är den lagiska ormen med skenet av Kristi namn. Och vi ha i det föregående ofta påvisat densamma och komma att göra det även i det följande.

Men denna förfalskning hör särskilt hemma i den katolska kyrkan med sina otaliga mång-bud och sitt oroliga mång-göra såsom villkor för frälsning. Och vi ämna icke sysselsätta oss med den, utan vi fortsätta med den evangeliska förfalskningen, som ligger oss närmast.

Det är det evigt evangeliska förstabuds-alltet, som gör bruden. Den inbillade frälsningen utanför detta allt gör skökan.

Och detta budlösa sköko-evangelium är mycket allmänt i den lutherska kyrkan vid sidan av det sanna budevangeliet. Detta senare har alltid funnits i henne. Se här blott ett exempel. Mönsterlutheranen M. F. Roos säger i aftonbetraktelsen på den 5:e mars: »*När evangelium eller hela Jesu lära predikas för en människa, så är det icke likgiltigt, om hon bliver detsamma lydig eller icke. Man måste vara det lydig genom tron och genom gärning.*» För honom var alltså **hela Jesu lära** evangelium. Han klöv icke Jesu ord i lag och evangelium. Nej, han hade Guds bud såsom evangelium. Och så hava alla våra lutherska kärnförfattare haft dem.

Och i vår tid har budevangeliet framträtt i förnyad kraft i den lutherska kyrkan, även i vårt land. Vi hava professorer, biskopar och hundratals präster, som både i lära och liv hava detta evangelium, om också de icke uttrycka detsamma så, som vi göra här. De flesta av dem uttrycka det säkerligen mycket bättre än vi.

Men ännu är det budlösa sköko-evangeliet mycket allmänt bland oss. Gott om vi misstoge oss; men vi misstaga oss knappast, då vi säga, *att minst två tredjedelar av alla präster i vår statskyrka äro beträffande »lag och evangelium» folkfördärvande irrlärare och villoandar.*

I denna bedrövlige sak kunnen I, Herrens heliga, lätt skaffa eder förvisning. Gån i kyrkorna t.ex. på 6:e söndagen efter Tref., då det predikas över den gamla texten, som är 5:e budet, hämtat ur bergspredikan. För altaret säger prästen: »Upplyften edra hjärtan till Gud och hören dagens evangelium»; och så läser han upp det 5:e budet. Där kallar han det alltså mycket riktigt för evangelium.

Men hören nu efter, när han kommer på predikstolen, om det även där får vara evangelium. I de flesta fall skolen I finna, att han behandlar det blott som ett sinaibud och sätter in några utplockade bibelspråk, vilka skola utgöra »evangelium» i motsats till texten såsom lag.

Att texten är 5:e budet i evangelium, i »Andens lag», i »frihetens fullkomliga lag», därom höres intet.

Att texten är förflyttad från Sinai till Sion och därifrån utgår såsom det 5:e sionsbudet, vilket frigör från synd- och dödslagens 5:e bud, från Satans och vilddjurets 5:e bud och från skökans lammbehornade 5:e bud samt från Sinai 5:e bud, och att det måste läggas i bröstet och

skrivs i hjärta och sinnen såsom det nya förbundsbudet, om Gud skall kunna giva en så fullkomlig förlåtelse för alla synder mot 5:e budet, att han aldrig mer kommer dem ihåg — någonting i den vägen hören I icke av.

Att det kostat Jesus livet att förvandla det 5:e budet — naturligtvis i samband med alla övriga bud — till en paradisande med paradiskropp och paradiskropp, så att vi kunna äta och dricka detsamma, det går icke predikanten till hjärtat. Ty han ser i Jesu blod blott ett pinoblod, en plågosumma, som vägt upp 5:e budets evighetsstraff. Och denna blotta och bara straffrihet är hans evangelium.

Så fördärvar han det 5:e budets evangelium med ett budlöst skökoevangelium, och så fördärvar han människorna.

I Herrens heliga, gå aldrig i den kyrkan mer, så länge den prästen står där. Ty där sprides det fördärv, som fördärvar alla jordens folk. Och tagen I del i hennes synder, så fån I del i hennes plågor. Akten eder för ormen med skenet av Kristi namn.

Och samma förhållande äger rum även i småkyrkorna. Där finnas predikanter och åhörare, som både i lära och liv hava det sanna budevangeliet, om också icke de uttrycka det så som vi göra här. De kunna uttrycka det mycket bättre än vi.

Men vid sidan härav framgår även där ett budlöst evangelium. Det 7:e berget är okänt i erfarenheten hos många. Det första budet vill gärna förbliva lag. Den fulla frälsningen genom de 4 evangelii-allten är även där en främling.

I århundraden har det svenska folket, *i stort sett*, fått höra ett förfalskat evangelium. Man har insupit det med modersmjölken. Barnen hava i de flesta skolor och nattvardsskolor fått lära sig att lägga frälsningen utanför budet, där den aldrig ligger. I stället för att inpränta hos dem Guds bud såsom det dyraste på hela vår jord; såsom livets enda guld, ädelstenar och pärlor, vilka vi skola flitigt insamla i alla våra tankar, ord och gärningar; såsom de där kostat Jesus livet, för att vi skulle kunna äta, dricka och hålla dem såsom ljuvliga och lätta paradiskropp o.s.v.; i stället för att samla barnen på Sions berg och lägga Guds bud såsom evangelium i deras bröst och skriva dem i deras hjärtan och sinnen, så att de invande sig vid dem såsom frälsande förbundsdrag, såsom »Andens lag», såsom själva kristendomen, och förknippade hela sitt intresse vid deras saliga övning, på vilken »allt kommer an», och i dem såge sin levnads A och O och lärde sig att äta lagens honungskaka — i stället har man samlat dessa millioner små vid Sinai berg och dödens berg och lagt inför dem Guds bud såsom blotta lagkrav, vilka man skulle frälsas ifrån genom ett budlöst straffrihets-evangelium, varefter buden få göra tjänst blott som ett yttre »rättesnöre för vandeln».

Så har man släkte efter släkte lärt det svenska folket att klyva Jesu ord i »lag och evangelium» och rata och bortkasta hans bud såsom något, inför vilket man blott skall »komma på skam». Och så har vårt folk förts vid sidan av Jesu enkla, frälsande budevangelium. Detta evangelium är för folket, i stort sett, alldeles obekant.

Och detta månghundraåriga skökokrig mot lagen, utan att låta

honom intaga sin plats såsom frälsande lag, fortsättes än i dag i större delen av vårt land. Och skökoevangelister fara ännu omkring överallt och jaga lagen ur landet, som om han vore vilddjuret och som om själve den onde sutte i Guds bud.

Allt sådant måste få sina följder. Men hos ett helt folk framkomma de långsamt. Men de komma. Och de äro förskräckliga. Det budlösa evangeliet har ingått i blodet. Folket är fördärvat. Den naturliga fiendskapen mot Guds lag har fått skydd, näring och kraft av ett laglöst evangelium. Bud-rateriet, som är medfött, har blivit stadfäst av en budratande nåd. Samvetena äro sövda, rättsinnet är förslöat, pliktkänslan är försvagad, sinnet för Gud och en högre värld är förtrampat — allt av det budlösa, jordkrypande paddevangeliet. Folkets källor och floder äro förgiftade. Och detta giftiga vatten samlar sig till ett stinkande folkhav av samvetslöshet, hjärtlöshet, laglöshet, orättfärdighet, pliktförgätenhet, gudlöshet och råhet i fasansfulla grader och gestalter. Guds föraktade och förtrampade bud taga hämnd. Lagens förbannelse står som en vådeld över hela vårt land. Jesus varnade för att upplösa ens det minsta bud och lära människorna sådant, men man har upplöst alla Guds bud i deras eviga evangeliigrund, och nu är snart hela folket upplöst i grund. Och vi ha att motse ett folkfördärv, vartill få kristna länder kunna uppvisa maken. Ty i vårt land har det budlösa evangeliet gått fram mera hejdlöst än på många andra ställen. Varnande röster hava höjts i varje tid, ropande: »Fram med Guds bud, innan det är för sent!» Men förgäves. Man har hånat dem. Och myndiga biskopar och prelater hava bortvisat dem med maktspråk. Och skökoevangelister, både biskopar, präster och lekmän, hava upphävt ett ulvatjut från Ystad till Haparanda att det »rena» evangeliet är i fara. — Så har skökan släkte efter släkte banat väg för den laglöse. Och nu är han här. Århundradenas sädd bär sin bittra frukt.

Men nu skola vi icke lägga all skuld till detta folkfördärv på den kristna kyrkan. Gud kräver icke av henne, att hon skall omvända världen under de 42 månaderna. Den tiden är vilddjurets tid, då *det* råder över alla folk och sålunda även över det svenska folket. Men vad han kräver av henne, och det vid vite av plågan i evigheternas eld och rök, det är, att hon icke låter vilddjuret övergå i lammormen, att hon icke fördärvar världen med skenet av Kristi namn. Men det är just detta hon har gjort. Hon har blivit den förstabudslösa kyrkan eller skökan, som fördärvat, d.ä. skadat folket med ett förstabudslöst evangelium, så att dess ondskan blir mer förhärdad och himmelsstormande än vad den eljest skulle blivit, och så att det måste genomgå ett långt fruktansvärdare lidande än annars för att bringas till rätta. — Detta visar det skökofördärvade judafolket, hos vilket både synd och straff stego till himmelshöjd.

Det är detta folkfördärv genom den kristna skökan, som profetians ande förutsett och förutsagt, och för vilket han varnat Herrens heliga i förfärande ord. Ty när hon fyllt sitt mått, så har hon fördärvat alla jordens folk med sin förstabudslösa horerikalk. Hon är vårt världsrikes största fara. Ty hon kommer så andäktig i Guds och Kristi namn och ofta med ett brinnande nit om själarnas »väl». Hon tror verkligen så. Ty hon tror sig ha funnit en härlig frälsning utanför det eviga evangeliets förstabuds-allt, och hon är så hjärtans angelägen om, att människorna

måtte bli va frälsta så. Hon är stockförblindad och stenförhärdad genom en Herrens dom. Hon är själve ormen förklädd till lamm, själve Satan förskapad till ljusets ängel.

I Herrens heliga! Det var genom det **budlösa löftet**, som den judiska skökan fördärvade judafolket och lössläppte den laglöse. Och han kastade sig över Jesus och förde honom på korset. Så fick Jesus över sig hela skökofördärvet.

Och det är genom det **budlösa evangeliet**, som den svenska skökan fördärvar det svenska folket och lössläpper den laglöse. Och han kommer att kasta sig över eder såsom fordom över Jesus. Och så fån I över eder hela det fördärv, som hon i århundraden grundlagt. Då stån I på det svenska Harmageddon. Och många av eder stå där redan nu, blottställda för det skökoförgiftade folkraseriet. Flera av eder ha redan rivits, slitits och blött och jagats från ort till ort av de helvetets hundar, som skökan varit med om att lössläppa. Blott Gud i himmelen ser eder nöd. Blott *han* vet edra tysta kval, räknar edra tårar och hör edra suckar. Där ute fortsätter skökan alltjämt sitt fördärvliga verk, och I fån lida för hennes synder. Men det är Jesu öde, som övergår eder. Det är samma blodiga lott, som naglade honom vid korset. Striden stod då om det första budet; striden står ock nu om det första budet. Halleluja! Det budet är genom Jesus ett evigt evangelium. Tagen sekundligen fäste i de fyra himmelska allten. De bära eder genom allt, så att I kunnen uthärda allt, ty de äro **Jesus, vårt allt**.

N.P. Wetterlunds Skriftkommitté tar tacksamt emot
noteringar om korrekturfel i texten. Se vår
hemsida www.npwetterlund.se

Uppdaterad 2016-12-29